

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Jakubów

Priorytet 3. Rozwój lokalny

ZPORR

Zintegrowany Program
Operacyjny
Rozwoju Regionalnego

Kompania Wschodnia Sp. z o.o., sierpień 2004

SPIS TREŚCI

I. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego	1
II Aktualna sytuacja społeczno – gospodarcza gminy Jakubów	3
1. Analiza gminy Jakubów	3
1.1. Analiza SWOT gmina Jakubów – mocne i słabe strony	3
1.2. Analiza SWOT gminy Jakubów - szanse i zagrożenia	7
1.3. Położenie, powierzchnia, ludność	10
1.4. Środowisko przyrodnicze	12
1.4.1. Rzeźba terenu	12
1.4.2. Klimat	12
1.4.3. Stosunki wodne	12
1.4.4. Gleby	14
1.5. Turystyka	14
1.6. Zagospodarowane przestrzenne	17
1.6.1. uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego	17
1.6.2. Infrastruktura techniczna	18
1.6.2.1. Infrastruktura drogowa	18
1.6.2.2. Charakterystyka układu komunikacyjnego	23
1.6.2.3. Infrastruktura drogowa dla pieszych – chodniki	24
1.6.2.4. Infrastruktura kolejowa	24
1.6.2.5. Infrastruktura zaopatrzenia w wodę	24
1.6.2.5. Infrastruktura kanalizacyjna	26
1.6.2.6. Utylizacja odpadów komunalnych	26
1.6.2.7. Infrastruktura dostawy gazu	28
1.6.2.8. Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło	28
1.6.2.9. Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną	28
1.6.3. Struktura własności	29
1.6.4. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego	30
1.7. Gospodarka gminy Jakubów	31
1.8. Rynek pracy	32

2. Identyfikacja problemów wynikających z aktualnej sytuacji społeczno –gospodarczej gminy Jakubów	33
3. Zadania polegające na poprawie sytuacji w gminie Jakubów	35
3.1. Zadania w zakresie infrastruktury	35
3.1.2. Zadania w zakresie infrastruktury społecznej	35
3.1.3. Zadania w zakresie przedsiębiorczości	36
3.1.4. Zadania w zakresie dziedzictwa kulturowego	36
3.1.5. Zadania w zakresie sposobu użytkowania terenu	37
3.1.6. Zadania w zakresie problemów społecznych	37
3.2. Lista sugestii dotyczących ewentualnych zadań do realizacji w latach 2004 – 2006 i 2007 – 2013	38
3.2.1. Prezentacja wyników ankiet	39
4. Zadania i projekty przyjęte do realizacji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego gminy Jakubów	53
4.1. Planowane projekty i zadania inwestycyjne w latach 200 - 2006	53
4.1.2. Planowane i zadania inwestycyjne w latach 2007 – 2013	54
4.2. Harmonogram rzeczowo – finansowy inwestycji drogowych w latach 2004 – 2006 .	55
4.3. Harmonogram rzeczowo – finansowy inwestycji w zakresie ochrony środowiska – kanalizacja 2044 – 2006	55
4.4. Harmonogram rzeczowo – finansowy inwestycji w zakresie ochrony środowiska – wodociągi 2004 – 2006	55
4.5. Harmonogram rzeczowo – finansowy inwestycji w zakresie ochrony środowiska – gospodarka woda	56
4.6. Harmonogram rzeczowo – finansowy inwestycji w zakresie ochrony środowiska – oczyszczalnia ścieków	56
4.7. Harmonogram rzeczowo – finansowy inwestycji według rodzajów 2004 – 2006	56
5. Powiązanie wybranych do realizacji projektów z działaniami realizowanymi na terenie powiatu i województwa	57
6. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego gminy Jakubów	59
7. Plan finansowy na lata 2004-2006	60
8. System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego gminy Jakubów	61

9. Sposoby monitorowania i oceny Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Jakubów	62
9.1. Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego	62
9.2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	63
9.3. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego	64

Aneks – Załączniki

- Wzór ankiety
- Wyniki ankiet
- Ankiety wypełnione

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Jakubów jest zestawem działań, które mają zostać podjęte w określonym otoczeniu i terminie a ich celem jest długotrwały i zrównoważony rozwój Gminy Jakubów.

Plan został przygotowany na lata 2004 – 2013, przy czym zapisy dotyczące okresu programowania 2004 – 2006 są bardziej precyzyjne niż zapisy dotyczące okresu późniejszego.

Niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego jest wynikiem troski lokalnego samorządu o rozwój gminy w szybko zmieniającym się i konkurencyjnym otoczeniu ekonomicznym. Planowe i racjonalne działania zwiększają szanse gminy na osiągnięcie sukcesu, zamierzonych celów oraz optymalne wykorzystanie potencjału i zasobów gminy.

Plan ten, uchwalony przez Radę Gminy, określa najważniejsze działania (zadania) mające na celu systematyczny rozwój gminy oraz wskazuje też przewidywane wyniki działań. Warunkiem powodzenia jego realizacji jest współpraca (współdziałanie) wszystkich podmiotów składających się na całość gminy – w szczególności władz samorządu lokalnego, podmiotów gospodarczych a przede wszystkim mieszkańców gminy zainteresowanych w sposób najbardziej żywotny jego efektywną realizacją.

Plan Rozwoju Lokalnego został przygotowany w ramach działań umożliwiających Gminie Jakubów aplikowanie do Funduszy Strukturalnych o dofinansowanie projektów powodujących i inicjujących zrównoważony rozwój Gminy Jakubów.

Konieczność zbudowania Planu Rozwoju Lokalnego wynika jednoznacznie z zapisu w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego na lata 2004–2006 i w Uzupełnieniu do tegoż programu. Oczywiście owa konieczność powstaje w momencie rozpoczęcia aplikowania przez gminę o dofinansowanie planowanych projektów ze źródeł Funduszy Strukturalnych.

Przyjęte przez Radę Gminy Jakubów założenia programowe niniejszego planu mają na celu wskazanie kierunków działań prorozwojowych mieszkańcom gminy, przedsiębiorcom i urzędnikom, jak też uświadomienie, że jest wiele elementów tworzących drogę rozwoju i dopiero te wszystkie elementy, zrealizowane w sposób prawidłowy, dają sukces – rozwój gminy.

Zadania które zostaną postawione do realizacji Gminie Jakubów muszą być wykonalne technicznie, realne ekonomicznie i akceptowalne społecznie. Jednocześnie należy wskazać, że Urząd Gminy (Samorząd Lokalny) nie musi być ich jedynym realizatorem.

Wskazanie na społeczny aspekt podczas przygotowania lokalnego planu gminy Jakubów jest przypomnieniem, iż rola mieszkańców to nie tylko oczekiwanie w pozycji roszczeniowej (żądaniowej), ale też aktywne uczestnictwo w budowie przyszłości gminy. Jest to również podkreślenie roli wszystkich podmiotów składających się na strukturę Gminy, ich równoprawnego znaczenia w realizacji poszczególnych zadań.

II AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY JAKUBÓW

1. Analiza gminy Jakubów

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Jakubów powstał na podstawie konsultacji społecznych w Gminie Jakubów jak też na bazie analizy SWOT określającej silne i słabe strony gminy oraz szanse i zagrożenia dalszego jej rozwoju. Słabe i mocne strony dotyczą teraźniejszości i sytuacji wewnętrznej. Szanse i zagrożenia dotyczą przyszłości i sytuacji zewnętrznej.

1.1. Analiza SWOT gminy Jakubów – mocne i słabe strony

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - dobre położenie komunikacyjne; - dogodny układ komunikacyjny dróg krajowych i wojewódzkich; - bliskie sąsiedztwo z miastem powiatowym Mińsk Mazowiecki oraz stosunkowo niewielka odległość do Warszawy; - duży udział obszarów o krajobrazie naturalnym; - kultura i folklor; - gościnność mieszkańców; - historyczne tradycje Gminy i Powiatu; - rosnące zainteresowanie społeczeństwa i władz poprawą stanu środowiska naturalnego; 	<ul style="list-style-type: none"> - duże zanieczyszczenie lasów; - niewielkie powiązanie gospodarki lokalnej z wykorzystaniem zasobów turystycznych; - niedostateczny poziom rozwoju gospodarczego; - nie wystarczające wyposażenie w sieć kanalizacyjną i wodociągową; - niedostateczny stan techniczny dróg; - wysoki poziom bezrobocia; - mała aktywność i przedsiębiorczość lokalnej społeczności;

<ul style="list-style-type: none"> - atrakcyjne elementy środowiska przyrodniczego; - niewielkie zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego i wód powierzchniowych; - duża powierzchnia obszarów prawnie chronionych; - nadwyżka wolnej siły roboczej; - wzrastające zainteresowanie mieszkańców rozwojem turystyki wiejskiej i agroturystyki; - obszary z zachowanym tradycyjnym wiejskim krajobrazem rolniczym i kulturowym; - korzystna rzeźba terenu na obszarze gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji; - korzystny mikroklimat dzięki występowaniu wód powierzchniowych, - dobre warunki higieniczne powietrza atmosferycznego, - istniejące tereny do zagospodarowania pod inwestycje; - możliwość uprawiania różnych form turystyki; - wzrastające zainteresowanie mieszkańców rozwojem turystyki; - położenie poza zasięgiem negatywnego oddziaływania	<ul style="list-style-type: none"> - migracja młodzieży do większych ośrodków; - niskie kwalifikacje zawodowe ludności; - niedostateczna baza sportowa i rekreacyjna; - brak całorocznej atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty turystycznej; - brak surowców mineralnych; - niedobór placówek kulturalnych i rekreacyjnych; - brak znaczącego lokalnego kapitału inwestycyjnego na rozwój małych i średnich podmiotów gospodarczych; - niedobór infrastruktury otoczenia biznesu; - brak infrastruktury turystycznej w gminie; - mała aktywność środowisk rolniczych w agroturystyce; - brak odpowiedniej bazy noclegowo-wypoczynkowej; - niedostateczna, niejednolita promocja gminy; - brak spójnej strategii rozwoju (gminy i powiatu) w zakresie wykorzystania zasobów turystycznych i położenia tranzytowego regionu; - słabe wykorzystanie produktów regionalnych do promocji;
---	---

<p>dużych ośrodków miejskich i przemysłowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - sąsiedztwo z atrakcyjnymi regionami; - walory przyrodniczo – krajobrazowe sprzyjające rozwojowi rekreacji i zakładaniu gospodarstw agroturystycznych; - przychylność władz dla inwestorów; - zaangażowanie mieszkańców w rozwiązywanie problemów swoich wsi i gminy;	<ul style="list-style-type: none"> - niewielkie wykorzystanie nowoczesnych technologii informatycznych dla celów rozwoju gminy i powiatu; - brak funduszy celowych na działalność społeczno – gospodarczą; - duży wpływ warunków pogodowych na wykorzystanie bazy turystycznej; - zły stan techniczny wielu obiektów historycznych jak też użytkowanie uniemożliwiające włączenie ich do oferty turystycznej; - słabe rozpropagowanie turystyczne gminy; - słabe zagospodarowanie istniejących szlaków turystycznych i powiązań między nimi; - brak silnych podmiotów gospodarczych mogących wspierać sport wyczynowy; - brak schronisk młodzieżowych; - słabo rozwinięte rzemiosło lokalne i pamiątkarstwo; - słabe możliwości zatrudnienia poza rolnictwem; - dominacja małych firm w ogólnej liczbie podmiotów gospod.; - słabe zainteresowanie ze strony inwestorów zewnętrznych; - brak wydzielonych
--	--

	<p>(przygotowanych / uzbrojonych) terenów pod działalność gospodarczą;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykształcenie niedostosowane do potrzeb turystyki i zrównoważonego rozwoju; - brak szlaków rowerowych oraz miejsc uprawiania turystyki i rekreacji mimo sprzyjających warunków w niektórych miejscowościach; - spadek poziomu życia mieszkańców związanych tylko z rolnictwem; - słaba dostępność usług związanych z kulturą i sportem;
--	--

1.2. Analiza SWOT Gminy Jakubów – szanse i zagrożenia wynikające z otoczenia zewnętrznego Gminy

<i>Szanse</i>	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - warunki do rozwoju bazy turystycznej, w tym agroturystyki i turystyki wiejskiej; - tranzytowe położenie gminy i powiatu; - większy napływ turystów po przystąpieniu Polski do UE; - walory przyrodnicze i bogactwo tradycji kulturowych; - wykorzystanie walorów i zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego w celu rozwoju turystyki; - relatywnie niska cena usług w porównaniu z sąsiednimi regionami; 	<ul style="list-style-type: none"> - znaczne ograniczenie Funduszy Strukturalnych; - trudna sytuacja budżetowa samorządu i związane z tym problemy z zapewnieniem wkładu własnego warunkującego korzystanie ze środków pomocowych; - niedostateczny poziom wykształcenia i mała aktywność gospodarcza mieszkańców regionu; - brak spójnej polityki regionalnej w zakresie rozwoju turystyki; - brak współdziałania podmiotów mających wspierać rozwój

<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie obszarów chronionych w organizowaniu turystyki przyrodniczo - poznawczej; - rozwój sztuki i rzemiosła artystycznego na bazie miejscowych twórców i surowców; - rozwój rolnictwa ekologicznego; - wykorzystanie produkcji rolniczej i przetwarzanie żywności dla potrzeb turystyki; - kuchnia regionalna; - rozwój przedsiębiorczości (drobnej wytwórczości i usług) na terenach wiejskich na rzecz rolnictwa; - zapotrzebowanie na zdrową żywność; - istniejące atrakcyjne tereny i obiekty nadające się na bazę turystyczno-wypoczynkową; - rozwój bazy wypoczynku i rekreacji nad wodą; - nawiązanie współpracy z sąsiednimi gminami i powiatem; - baza rodzimych surowców niezbędnych do rozwoju przemysłu rolno - spożywczego; - kompleksowe rozwiązanie problemu utylizacji odpadów komunalnych; - rozbudowa systemu kanalizacji 	<p>lokalny (gminy i powiatu) na rzecz wykorzystania przez MŚP w gminie (powiecie) zasobów turystycznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - niedocenywanie wartości odrębności kulturowej; - niski poziom przedsiębiorczości na obszarach wiejskich; - niedostateczna infrastruktura na obszarach wiejskich; - brak dostatecznie rozwiniętej bazy turystycznej o dobrym standardzie; - niska świadomość ekologiczna i turystyczna lokalnych społeczności; - słaba kondycja finansowa gmin i powiatu; - krótki sezon turystyczny jak też koncentracja ruchu turystycznego na innych obszarach; - niski poziom estetyki gospodarstw i posesji; - niedostatecznie rozwinięta baza gastronomiczna; - brak wypożyczalni sprzętu turystycznego; - brak systemu informacji turystycznej; - niewystarczająca znajomość języków obcych; - upadek gospodarstw rolnych,
---	---

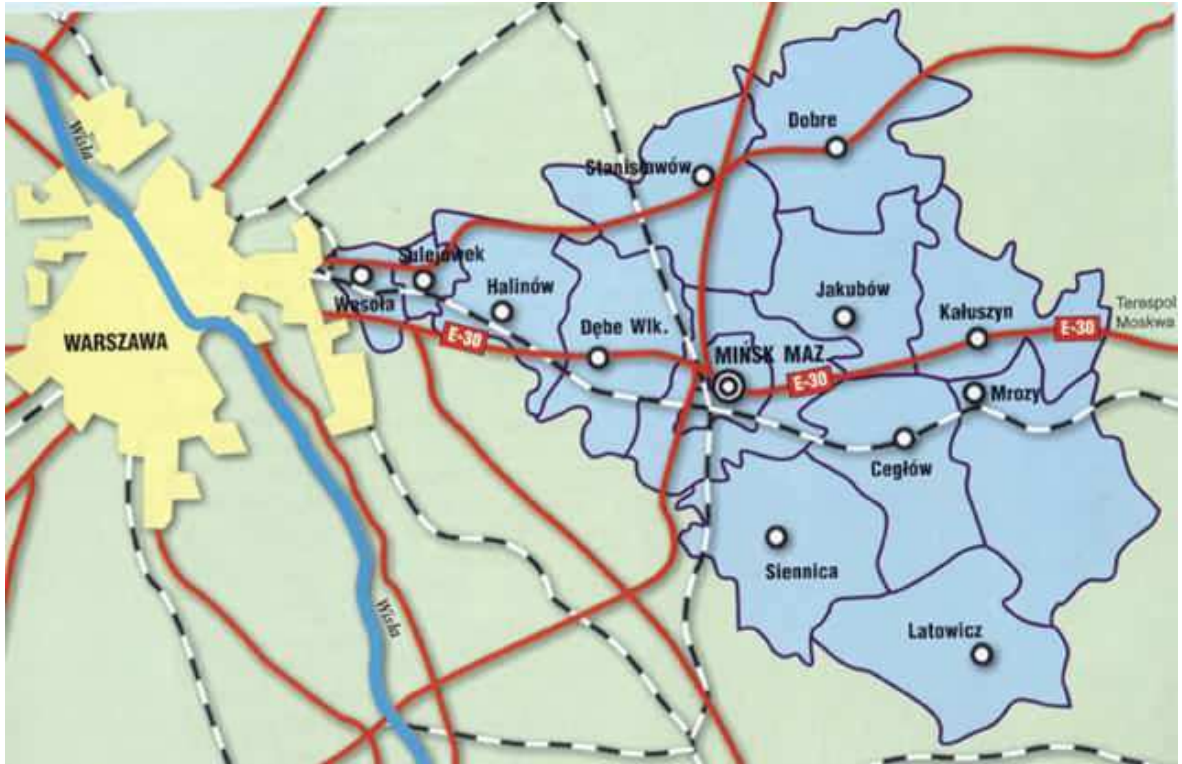
<p>w powiązaniu z sąsiednimi gminami;</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie programów rozwoju terenów zieleni i budowy ścieżek rowerowych; - zagospodarowanie atrakcyjnych terenów na cele rekreacyjno – wypoczynkowe; - możliwości w rozwijaniu kwater agroturystycznych; - podnoszenie standardu i jakości świadczonych usług turystycznych; - powstanie nowego kierunku kształcenia „turystyka i rekreacja” w uczelniach województwa; - nawiązanie współpracy z podmiotami turystycznymi; - rozwój produktów proekologicznych; - rozwój infrastruktury turystycznej i hotelowo-gastronomicznej; - dalszy pomyślny rozwój podmiotów działających na terenie gminy; - pozyskanie środków Unii Europejskiej na współfinansowanie zaplanowanych inwestycji (infrastrukturalnych, produkcyjnych, usługowych, turystycznych) i przyspieszenie	<p>przy braku innych źródeł utrzymania ich właścicieli;</p> <ul style="list-style-type: none"> - recesja gospodarcza w Polsce; - brak środków na finansowanie inwestycji z zakresu podstawowej infrastruktury technicznej (kanalizacja, infrastruktura drogowa); - odpływ młodej kadry do ośrodków miejskich poza gminą i powiatem;
--	--

ich tempa ;	
-------------	--

1.3. Położenie, powierzchnia, ludność,

Gmina położona jest we wschodniej części Mazowsza, na północ od szlaku komunikacyjnego Warszawa-Siedlce, w odległości 45 km od Siedlec, 60 km od Warszawy i 10 km od Mińska Mazowieckiego.

Gmina Jakubów usytuowana jest na Wysoczyźnie Kałuszyńskiej - niewielkim powierzchniowo mezoregionie, leżącym na zachodnim krańcu wyższej jednostki geograficznej – Niziny Południowopodolskiej. Obszar wysoczyzny morenowej jest terenem równinnym, wzniesienia osiągają tutaj około 170 – 190 m n.p.m.. Najniżej położone tereny gminy znajdują się w jej północno – zachodniej części a najwyżej położone w części wschodniej.

Gmina Jakubów zajmuje 7,62% powierzchni powiatu mińskiego, zaś mieszkańcy stanowią 4,25% ogólnej liczby mieszkańców powiatu.

Powierzchnia gminy wynosi 87,32 km², w tym około 13% stanowią lasy i grunty leśne.

Teren gminy Jakubów, w 26 sołectwach, zamieszkuje 5150 osób, przy średniej gęstości zaludnienia 59 osób/km².

Gmina Jakubów, usytuowana w centralnej części powiatu Mińsk Mazowiecki, jest typową gminą rolniczą, gdzie użytki rolne stanowią 81% powierzchni gminy, dlatego też dochody z pracy na roli są głównym źródłem utrzymania większości mieszkańców.

1.4. Środowisko przyrodnicze,

1.4.1. Rzeźba terenu

. Rzeźba terenu w Gminie Jakubów jest wyraźnie zróżnicowana, zwłaszcza w części północno-wschodniej. W części tej występują wzgórza morenowe, które w najwyższych punktach osiągają wysokość powyżej 200m n.p.m. np.: w okolicach Kamionki 204,6m n.p.m., w okolicach wsi Nart 206,8m n.p.m., w okolicach wsi Turek 216m n.p.m. Różnica w wysokości między najniższym terenem i najwyższym wzniesieniem wynosi około 50m (okolice Kolonii Mistów).

1.4.2. Klimat

Gmina położona jest środkowej części regionu zwanego Mazowiecko-Podlaskim. Region ten charakteryzuje się wpływami ostrego klimatu kontynentalnego, z dużymi rocznymi amplitudami temperatury powietrza, krótką wiosną, stosunkowo długim i ciepłym latem oraz długą i chłodną zimą. Średnia temperatura lipca wynosi 18,2°C, średnia temperatura stycznia – 3,2°C, okres trwania zimy przeciętnie 97 dni, a lata 98 dni.

Liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 74. Średnia roczna wartość zachmurzenia gminy jest nieco niższa niż przeciętna w kraju i wynosi 6,5 stopnia pokrycia nieba (w 19 stopniowej skali). Średnia roczna wielkość opadów atmosferycznych wynosi 560-600mm. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 3,0m/sek

1.4.3. Stosunki wodne

Gmina znajduje się w obszarze zlewni Bugu i Wisły, tworząc tzw. kałuszyński węzeł wodny tj. obszar źródłany kilku rzek i potoków odpływających w różnych kierunkach. Przez gminę przepływają tylko niewielkie ciek wodne m.in. rzeka Rządza o wyjątkowej czystości wód i bogatej faunie i florze (szczególnie ptactwo). Rzeka ta wypływa z sąsiedniej gminy Kałuszyn i płynie w kierunku północno-zachodnim. We wschodniej części gminy dolina Rządzy jest stosunkowo szeroka, a jej brzegi niewyraźne. Na docinku od Wiśniewa do zachodniej granicy gminy koryto rzeki meandruje, a dolina jest węższa, z dobrze wykształconymi krawędziami. Rządza uchodzi do Zalewu Zegrzyńskiego.

Z okolic Jakubowa wypływa Czarna, która ma charakter rowu melioracyjnego. Czarna uchodzi do Kanału Żerańskiego. Podobny charakter ma Osownica, mająca swe źródła w okolicy wsi Wiśniew i Turek. Osownica jest dopływem Liwca i pośrednio leży w zlewni Bugu. Południowa część gminy jest odwadniana przez Srebrną, Wiśniówkę i Mielinę. Srebrna wypływa z okolic Anielinka, Wiśniówka wypływa z niewielkiego kompleksu leśnego, położonego między Jakubowem a Niedziałką Drugą, natomiast źródła Mieni znajdują się między Aleksandrowem a Jędrzejowem Starym. Rzeki mają charakter rowu melioracyjnego.

Gmina Jakubów jest uboga w zbiorniki wód stojących. Największym zbiornikiem powstałym w wyniku eksploatacji torfu jest Jezioro Torfisko, położone między Mistowem a Ludwinowem.

Powierzchnia lustra wody wynosi około 16 ha. Jezioro to planowane jest do objęcia ochroną rezerwatową. Inne zbiorniki wodne zajmują dużo mniejszą powierzchnię, zazwyczaj od kilkunastu do kilkudziesięciu arów. Zbiorniki typu: torfianki, sadzawki, zbiorniki powstałe w wyniku eksploatacji piasku i żwiru rozsiane są na całym obszarze gminy. Zbiorniki te nie mają znaczenia jako zasoby wody użytkowej ale są istotne z przyrodniczo - siedliskotwórczego punktu widzenia

Jeśli chodzi o wody podziemne to na terenie gminy użytkowy poziom wodonośny występuje od jednej do czterech warstw wodonośnych położonych w północnej części gminy na głębokości 50 -100 m, natomiast w części południowej na głębokości 20 - 50 m. Przeciętna wydajność typowego otworu wynosi 1-30 m³/h we wschodniej części gminy i 2 – 10 m³/h w części zachodniej.

337ha (3,86% powierzchni) gminy Jakubów zajmuje obszar prawnie chroniony, będący częścią Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

1.4.4. Gleby

Pod względem tektonicznym gmina Jakubów położona jest na obszarze określanym jako obniżenie podlaskie, stanowiące część platformy wschodnio-europejskiej. Na osadach prekambryjskich leżą morskie osady pochodzące z ery paleozoicznej. Powyżej osadów paleozoicznych położone są morskie osady ery mezozoicznej. Osady mezozoiczne przykryte są osadami trzeciorzędu i czwartorzędu. Współczesne osady powierzchniowe związane są z działalnością lodowca.

Na zachód od Jakubowa znajdują się piaski rzeczne o miąższości kilku metrów, występują tam również ropy plastyczne brązowo-czekoladowe, warstwowane. Na znacznej powierzchni gminy występują brązowe lub żółtobrązowe znacznie odwapnione gliny zwałowe. Bezpośrednio na tej warstwie

występują piaski różnoziarniste i żwiry. Najmłodsze osady (początek holocenu) to piaski i żwiry występujące w dolinie Rządzy.

1.5. Turystyka,

Północno-zachodnia i środkowa część gminy to obszar o dominującej funkcji letniskowej i turystycznej. Na jej terenie nie występują duże zakłady przemysłowe, wśród przedsiębiorstw dominują małe zakłady handlowe i usługowe.

W dziedzinie kultury materialnej gmina posiada liczne obszary o ciekawych walorach.

Zabytki architektury i budownictwa

Na terenie Gminy Jakubów wartość zabytkową przedstawiają głównie obiekty budownictwa sakralnego, zespoły dworsko-pałacowe oraz w największym stopniu wiejskie obiekty budownictwa drewnianego. Ochroną prawną

objęto 2 obiekty wpisane do rejestru zabytków. Do najciekawszych obiektów zabytkowych można zaliczyć:

Zespół sakralny parafii p.w. Św. Anny w Jakubowie:

- Kościół murowany, styl neogotycki z 1903r. – wpis do rejestru pod nr 312/83**
- Plebania murowana, styl eklektyczny z 1896r.**

Zespół dworsko-parkowy w Łaziskach:

- **Zachowana część dworu drewnianego z końca XIXw. – wpis do rejestru pod nr 267**
- **Park przy dworze z końca XVIIIw. o powierzchni 1,57ha z zachowaną zabytkową aleją lipową.**

Zespół sakralny parafii mariawickiej p.w. Trójcy Świętej w Wiśniewie:

- **Kościół z lat 1906-1907, odbudowany w 1948r., styl neogotycki**

- **Plebania z ok. 1903r.**
- **Stylowa brama prowadząca na plac przed świątynią**

Zespół sakralny parafii rzymsko-katolickiej w Wiśniewie:

- **Kościół drewniany z lat 1922-1923**
- **dzwonnica bramna, murowana z cegły i kamienia z 1925r.**

Wśród pozostałych obiektów sakralnych i cmentarzy

**przedstawiających wartość
zabytkową na uwagę zasługują:**

1. Jakubów:

- . Cmentarz parafialny**

2. Wiśniew:

- . Cmentarz rzymsko-katolicki
– najstarszy nagrobek z
1891r.**
- . Cmentarz mariawicki –
najstarszy nagrobek z 1913r.**

3. Aleksandrów:

- . 2 kapliczki murowane z
końca XIXw.**

4. Brzozówka:

- . Kapliczka murowana z lat 30-tych XXw.**

5. Jędrzejów:

- . Kaplica drewniana**

6. Turek:

- . Kaplica mariawicka, murowana z lat 20-ych XXw.**

Ponadto na terenie gminy zachowały się liczne drewniane budynki mieszkalne i zagrodowe przeważnie z przełomu XIX i XX w., posiadające wartość zabytkową, które w połączeniu

z układem ruralistycznym z końca XIXw. stanowią ciekawy układ kulturowo-przyrodniczy.

Na terenie całej gminy tradycyjna zabudowa harmonizuje z łanami pól i łąkami, tworząc ciekawe formy naturalnego krajobrazu.

Sport i Rekreacja

Poważne braki zauważono w dziedzinie sportu i rekreacji. Na terenie gminy nie ma żadnych obiektów sportowych, nie działają również żadne kluby ani

**stowarzyszenia propagujące
postawy sportowe wśród
mieszkańców.**

Turystyka

**Gmina Jakubów posiada
Studium Uwarunkowań
i Kierunków Zagospodarowania
Przestrzennego Gminy Jakubów.
W opracowaniu tym dokonano
rozpoznania i opisanie terenów
atrakcyjnych turystycznie oraz
wartościowych ekologicznie.**

Do tej pory nie podjęto żadnych działań promujących te walory. Gmina nie wydała folderu promującego walory turystyczne, nie wyznaczono szlaków turystycznych (pieszych, rowerowych czy konnych), nie oznakowano miejsc wartych odwiedzenia.

Kierunek wykorzystania walorów przyrodniczych gminy położonej pomiędzy dwoma dużymi ośrodkami miejskimi

wydaje się być dobrym kierunkiem rozwojowym dla Gminy Jakubów.

1.6. Zagospodarowanie przestrzenne:

1.6.1. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego

Gmina Jakubów, usytuowana w centralnej części powiatu Mińsk Mazowiecki, jest typową gminą rolniczą, gdzie użytki rolne stanowią 81% powierzchni gminy.

Gmina Jakubów zajmuje 7,62% powierzchni powiatu mińskiego, zaś mieszkańcy stanowią 4,25% ogólnej liczby mieszkańców powiatu.

Powierzchnia gminy wynosi 87,32 km², w tym około 13% stanowią lasy i grunty leśne. Teren gminy Jakubów, w 26 sołectwach, zamieszkuje 5150 osób, przy średniej gęstości zaludnienia 59 osób/km².

Gmina położona jest we wschodniej części Mazowsza, w środkowej części regionu Mazowiecko-Podlaskiego, na północ od szlaku komunikacyjnego Warszawa-Siedlce, w odległości 45 km od Siedlec, 60 km od Warszawy i 10 km od Mińska Mazowieckiego.

Gmina Jakubów usytuowana jest na Wysoczyźnie Kałuszyńskiej - niewielkim powierzchniowo mezoregionie, leżącym na zachodnim krańcu wyższej jednostki

geograficznej – Niziny Południowopodolskiej. Obszar wysoczyzny morenowej jest terenem równinnym, wzniesienia osiągają tutaj około 170 – 190 m n.p.m.. Najniżej położone tereny gminy znajdują się w jej północno – zachodniej części a najwyższe położone w części wschodniej.

Gmina znajduje się w obszarze zlewni Bugu i Wisły, tworząc tzw. kałuszyński węzeł wodny tj. obszar źródłany kilku rzek i potoków odpływających w różnych kierunkach. Przez gminę przepływają tylko niewielkie ciek wodne m.in. rzeka Rządza o wyjątkowej czystości wód i bogatej faunie i florze (szczególnie ptactwo) oraz rzeki Czarna, Osownica i Mienia mające charakter rowu melioracyjnego. 337ha (3,86% powierzchni) gminy Jakubów zajmuje obszar prawnie chroniony, będący częścią Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Gmina Jakubów znajduje się w strefie ostrego klimatu kontynentalnego, co objawia się dużymi rocznymi amplitudami temperatur (średnio w lipcu 18,2⁰C , styczniu -3,2⁰C, przy przeciętnej rocznej wynoszącej 6,9⁰C – 7,1⁰C) oraz krótką wiosną, stosunkowo długim i ciepłym latem, długą i chłodną zimą (średnio 97 dni) jak również małą ilością opadów (560 – 600 mm).

Gmina należy do ubogich pod względem występowania surowców mineralnych – na jej terenie występują głównie piaski i żwiry.

Przez teren gminy przebiega międzynarodowa magistrala telekomunikacyjna - linia światłowodowa relacji Warszawa–Siedlce–Terespól, a przez jej północną część biegnie nitka gazociągu wysokiego ciśnienia z punktem zaporowym we wsi Nart.

Północno-zachodnia i środkowa część gminy to obszar o dominującej funkcji letniskowej i turystycznej. Na jej terenie nie występują duże zakłady przemysłowe, wśród przedsiębiorstw dominują małe zakłady handlowe i usługowe.

1.6.2. Infrastruktura techniczna

1.6.2.1. Infrastruktura drogowa

Gmina Jakubów leży na północ od szlaku komunikacyjnego Warszawa-Siedlce, w odległości 45 km od Siedlec, 60 km od Warszawy i 10 km od Mińska Mazowieckiego. Położenie przy drodze krajowej nr 2 relacji Warszawa - Terespól i

budowa planowanej autostrady A2 wraz z punktami obsługi podróżnych w Antoninie i Józefinie stwarzają bardzo dobre warunki do inwestowania na tych terenach.

Ponadto na terenie gminy planuje się lokalizację przebiegu obwodnicy Mińska Mazowieckiego w ciągu drogi nr 2 na odcinku od węzła Arynów do węzła Ryczołek. Obejście Mińska Mazowieckiego w ciągu drogi krajowej nr 2 w powiązaniu z drogą nr 50 jest elementem trasy o znaczeniu międzynarodowym, łączącym kraje Europy Wschodniej (Białoruś i Rosję) z Europą Zachodnią. W związku z tym w 2001 roku powstał projekt obejścia Mińska Mazowieckiego, w którym zostało założone wybudowanie obwodnicy Stojadeł wzdłuż drogi nr 50 oraz obwodnicy północnej Mińska Mazowieckiego po śladzie przyszłej autostrady A-2. Powiązanie obu dróg zostało przewidziane w Arynowie poprzez bezkolizyjny węzeł.

W związku z planowaną inwestycją, Gmina Jakubów zobowiązana została do wprowadzenia zmian w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego. Zmiany w MPZP będą wymagały przeznaczenia terenów zgodnie z istniejącym "Studium lokalizacji dodatkowego wariantu przebiegu obwodnicy Mińska Mazowieckiego w ciągu drogi nr 2, na odcinku od węzła Arynów do węzła Ryczołek (od km 524 +380 do km 541+249)" pod:

- przebieg autostrady,
- bezkolizyjne przecięcia projektowanej obwodnicy na terenie gminy,
- drogi serwisowe na terenie gminy.

Dostępność do projektowanej obwodnicy będzie całkowicie ograniczona, wyjazd będzie możliwy tylko na skrzyżowaniach w Arynowie i w Ryczołku. Wszystkie przekroczenia poprzeczne trasy będą odbywały się bezkolizyjnie. W tym celu, na terenie gminy Jakubów i gmin sąsiednich, zaprojektowano zgodnie z ww. studium, wiadukty:

- w ciągu drogi powiatowej łączącej miejscowości Niedziałka Stara - Mistów,
- w ciągu drogi powiatowej łączącej miejscowości Niedziałka Stara - Jakubów,
- w ciągu drogi gminnej Brzozów - Janów,
- w ciągu drogi powiatowej Jędrzejów - Jakubów,
- łączący miejscowości Stary Jędrzejów i Aleksandrów.

Wszystkie ważniejsze ciągi komunikacyjne przecięte przyszłą autostradą zostaną spięte, równoległymi do drogi głównej, drogami serwisowymi, które zapewnią obsługę terenu przyległego do obwodnicy.

Powiązania zewnętrzne Gminy oraz jej obsługę drogową zapewnia sieć dróg powiatowych, gminnych, krajowych, wojewódzkich oraz ogólnodostępnych nie zaliczonych do żadnej z wymienionych kategorii.

Przez teren Gminy przebiegają następujące drogi:

- krajowe:

droga krajowa nr 2 (zachodnia granica państwa - Świecko – Poznań – Września – Słupca - Konin – Koło – Krośnice – Kutno – Łowicz – Sochaczew – Błonie – Warszawa – Mińsk Mazowiecki – Siedlce – Międzyrzec Podlaski – Biała Podlaska – Terespol – wschodnia granica państwa) – posiada nawierzchnię bitumiczną w dobrym stanie o długości na terenie gminy 3,7 km - pobocze utwardzone.

- wojewódzkie:

- nr 36227 - Jędrzejów- Jakubów - Dobre – posiada nawierzchnię bitumiczną o długości 9,4 km, nawierzchnia drogi w złym stanie,
- nr 36229 Stanisławów – Młęcin – Kamionka – posiada nawierzchnię żwirową o długości 0,910 km,
- nr 36242 – Stara Niedziałka – Mistów – Libertów – posiada nawierzchnię częściowo twardą ulepszoną o długości 6,102, częściowo gruntową – ulepszoną o długości 0,6 km oraz gruntowo – nieulepszoną o długości 0,9 km. Łączna długość drogi na terenie gminy wynosi 7,602 km i większa część drogi jest w złym stanie,
- nr 36243 - Mistów - Anielinek – Jakubów – posiada nawierzchnię bitumiczną o długości 3,788 km, stan drogi dosyć dobry,
- nr 36244 Jakubów – Wiśniew – Kluki – posiada nawierzchnię twardą ulepszoną o długości 8,650 km, droga w dobrym stanie,

- nr 36245 - Mińsk Mazowiecki – Niedziałka - Jakubów – posiada nawierzchnię bitumiczną o długości 1,785 km, nawierzchnia w złym stanie,
  - nr 36247 – Jędrzejów – Cegłów – Kuflew – posiada nawierzchnię bitumiczną o długości 0,8 km, nawierzchnia w złym stanie,
  - nr 36308 – Kałuszyn – Czarnogłów – Wiśniew, posiada nawierzchnię twardą ulepszoną o długości 4,350 km, stan nawierzchni dobry,
  - nr 36309 - Kałuszyn - Przytoka – Jakubów – ma nawierzchnię twardą ulepszoną o długości 4,810 km, większa część drogi w złym stanie.
- gminne:
    - nr 3613001 (Młęcin),
    - nr 3613002 (Rudno),
    - nr 3613003 (Czarnogłów),
    - nr 3613004 (Kamionka),
    - nr 3613005 (Wiśniew),
    - nr 3613006 (Turek),
    - nr 3613007 (Jakubów),
    - nr 3613008 (Wiśniew),
    - nr 3613009 (Rządza),
    - nr 361310 (Szymankowszczyzna),
    - nr 3613011 (Łaziska),
    - nr 3613012 (Ludwinów),
    - nr 3613013 (Rządza),
    - nr 3613014 (Góry),
    - nr 3613015 (Rządza),
    - nr 3613016 (Góry),
    - nr 3613017 (Jędrzejów),
    - nr 3613018 (Moczydła),
    - nr 3613019 (Młęcin),
    - nr 3613020 (Jakubów),
    - nr 3613021 (Dłużka),
    - nr 3613022 (Podedwór),

- nr 3613023 (Kolonia Mistów).

Wszystkie wymienione drogi gminne z założenia służą do bezpośredniej obsługi przyległych zagospodarowań.

Na obszarze gminy istnieją również drogi nie zaliczone do żadnej w/w kategorii, są to tak zwane drogi ogólnodostępne.

Tabela Ogólna charakterystyka sieci dróg w Gminie – dane 2001 r.

Wyszczególnienie	Długość sieci dróg [km]
Łączna długość sieci dróg na terenie gminy	108,095
Łączna długość sieci dróg wojewódzkich	41,895
Łączna długość sieci gminnych	62,5
Drogi krajowe	3,7
Drogi wojewódzkie: o nawierzchni twardej, w tym:	
• o nawierzchni bitumicznej	15,773
• o nawierzchni twardej ulepszonej	23,912
• żwirowej	0,910
o nawierzchni gruntowej:	
• gruntowo – ulepszona,	0,6
• gruntowo - nieulepszona	0,9
Drogi gminne: o nawierzchni twardej, w tym:	
• o nawierzchni twardej ulepszonej	5,59
• o nawierzchni twardej nieulepszonej	3,636
o nawierzchni gruntowej:	

• o nawierzchni ulepszonej	25,708
• o nawierzchni nieulepszonej	27,566

Źródło: UG Jakubów

Na ogólną długość dróg wojewódzkich, nawierzchnię twardą ulepszoną posiada 96,3%, jedynie 3,5% dróg wojewódzkich ma nawierzchnię gruntową. Nawierzchnia twarda ulepszona na tych drogach jest w dobrym stanie, jednak nie można tego powiedzieć o nawierzchni bitumicznej, która wymaga wzmocnienia.

Znacznie gorszy jest stan sieci dróg gminnych. Nawierzchnię twardą ulepszoną posiada 8,9% tych dróg, twardą nieulepszoną 5,8%. 85,3% dróg ma nawierzchnię gruntową z czego 41,1% to nawierzchnia gruntowa ulepszona a 44,2% nawierzchnia nieulepszona. Z tego powodu utrudniona jest obsługa przyległych zagospodarowań.

Problemem dla mieszkańców Gminy jest brak chodników oraz ścieżek rowerowych wzdłuż większości dróg. Ruch pieszy i rowerowy z konieczności odbywa się na jezdniach co stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa.

1.6.2.2. Charakterystyka układu komunikacyjnego

Stan komunikacji autobusowej

Obsługa ludności w gminie Jakubów odbywa się transportem autobusowym. Przez jej teren prowadzone są połączenia o znaczeniu regionalnym na trasie Warszawa – Siedlce - Biała Podlaska oraz powiązania międzygminne a także wewnątrzgminne.

Większość połączeń autobusowych na terenie gminy realizowanych jest przez przedsiębiorstwo PKS Mińsk Mazowiecki. Powiązania zewnętrzne Gminy za pośrednictwem PKS odbywają się z dworca autobusowego w Mińsku Mazowieckim w kierunku: Warszawa, Białystok, Biała Podlaska.

W ramach komunikacji podmiejskiej działa jeden przewoźnik prywatny (Autokarowy Przewóz Osób - przedsiębiorstwo „Bags”), który realizuje połączenia na trasie Dobrze – Jakubów – Mistów – Niedziałka – Mińsk Mazowiecki.

Odpowiedzialny jest również za przewóz uczniów do Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Jakubowie.

Mieszkańcy wsi Moczydła i Aleksandrów mają utrudnioną komunikację autobusową z Mińskiem Mazowieckim. Głównym problemem jest mała częstotliwość kursów autobusowych i brak dopasowania ich do pór rozpoczynania i kończenia pracy czy nauki. Niewystarczający jest również system połączeń pomiędzy Jakubowem a pozostałymi miejscowościami w gminie.

Na bieżąco Gmina przy udziale finansowym mieszkańców przeprowadza modernizację przystanków autobusowych, w ten sposób do końca roku 2003 zmodernizowano około 50% wiat przystankowych na terenie gminy.

Ze względu na niedostatki techniczne sieci drogowej, zwłaszcza dróg gminnych, układ tras autobusowych jest niewystarczający przede wszystkim w zakresie powiązań wewnętrznych. Wiele domostw pozostaje w odległości przekraczającej 1,5 km od przystanków. Dostęp do komunikacji autobusowej i do przystanków można ocenić w gminie jako niewystarczający.

1.6.2.3.1. Infrastruktura drogowa dla pieszych – chodniki

Chodniki aktualnie są tylko w miejscowości Jakubów. Ułożone są z płyt chodnikowych – stan techniczny zły – oraz 300 m z kostki Bauma.

1.6.2.4. Infrastruktura kolejowa

Gmina Jakubów znajduje się poza zasięgiem linii kolejowej Warszawa – Terespol. Najbliższe przystanki: Cegłów i Mienia znajdują się w odległości 4 – 5 km od południowej granicy gminy.

W planach rozwoju krajowej sieci szybkich kolei, przewidywana jest linia przechodząca przez południową część gminy, która w przybliżeniu będzie równoległa do planowanej autostrady A2 (Berlin) granica państwa - Świecko - Poznań - Łódź - Warszawa - Biała Podlaska - Kukuryki - granica państwa (Mińsk). Realizacja tej inwestycji przewidywana jest po roku 2010.

Przez teren powiatu przebiegają 2 linie kolejowe, w tym jedna międzynarodowa o dużym znaczeniu w transporcie - magistrala kolejowa Paryż - Berlin - Warszawa - Moskwa. Drugą linią kolejową, mającą mniejsze znaczenie, jest linia Tłuszcz-Pilawa. Dla tych dwóch linii miasto Mińsk Mazowiecki stanowi węzeł kolejowy.

Gmina Jakubów, ze względu na bliskie położenie Mińska Mazowieckiego - 10 km, ma dostęp do wyżej wymienionych linii.

1.6.2.5. Infrastruktura zaopatrzenia w wodę

Długość czynnej sieci wodociągowej ogółem na koniec 2002r. wynosiła 37 km. Poza zasięgiem gminnej sieci wodociągowej jest około 50% mieszkańców gminy.

1996 r.	1997 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.
8,2 km	19,1 km	23,2 km	31,2 km	36,0 km	36,0 km	37,0 km

Tabela 1 Budowa sieci wodociągowej w latach 1996- 2002

Źródło: UG Jakubów

Gmina Jakubów zaopatrywana jest w wodę ze studni głębinowych i studni kopalnych. Studnie głębinowe zlokalizowane są w miejscowościach: Jakubów (2 studnie), Witkowizna (2 studnie), Mistów (2 studnie).

Na terenie gminy eksploatowany jest wodociąg "Mistów" ze stacją uzdatniania wody w Mistowie, oraz wodociąg "Garczyn" ze stacją uzdatniania wody w Garczynie (gmina Kałuszyn).

Wodociąg Mistów swoim zasięgiem obejmuje wsie: Mistów, Anielinek, Leontyna oraz część wsi gminy Mińsk Mazowiecki. Przewiduje się, że docelowo wodociąg zasili w wodę wsie: Jakubów, Moczydła, Aleksandrów oraz Nowy i Stary Jędrzejów. Wodociąg "Garczyn" swoim zasięgiem obejmuje miejscowości: Rządza, Nart, Turek i Wiśniew.

Planuje się zwodociągowanie terenów zwartej zabudowy wiejskiej w miejscowościach: Strzebula, Kamionka, Ludwinów, Łaziska, Rządza, Szczytnik, Izabelin, Jakubów, Moczydła, Aleksandrów, Antonin.

Gmina na bieżąco prowadzi inwestycje dotyczące rozbudowy gminnych wodociągów. W roku 2003 złożono wniosek w ramach programu SAPARD na wodociągowanie miejscowości: Moczydła, Aleksandrów, Jędrzejów Nowy i Stary.

Do końca 2003 roku około 50% mieszkańców korzystało z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Najważniejszym zbiornikiem wodnym na terenie gminy jest zbiornik retencyjny "Olechów" na rzece Rządza. Jest on zlokalizowany w bezpośredniej dolinie Rządzy, na gruntach wsi Wola Polska i Ludwinów. Tereny funkcjonalnie związane ze zbiornikiem to grunty rolne i leśne. Na obrzeżach znajdują się tereny rekreacyjne o luźnej zabudowie. Teren zbiornika przecina linia energetyczna NN, która wymaga przebudowy.

Funkcje zbiornika: pojemność zbiornika to 120 tys. m³ i powierzchni 7,0 ha. Jego funkcją jest transformowanie spływu wielkiej wody poprzez rezerwę jeziorową w przypadku wejścia fali powodziowej na zbiornik wypełniony lub rezerwę przygotowaną przez opróżnienie zbiornika przed nadejściem wielkiej wody. Rezerwa nie przekracza 70 tys. m³, a czas jej wypełniania wynosi ok. 5 h.

Funkcja wiodąca: podstawową funkcją zbiornika jest rekreacja. Zbiornik pełni funkcję kąpieliska, ponadto jest miejscem gdzie można uprawiać kajakarstwo, żeglarstwo. Po wytyczeniu i przygotowaniu odpowiednich tras, w otoczeniu zbiornika można będzie uprawiać turystykę pieszą i rowerową. Na zbiorniku można prowadzić ekstensywną gospodarkę rybacką dla potrzeb wędkarskich. Zbiornik, ze względu na liczne funkcje jakie pełni, ma decydujący wpływ na pobudzenie działalności inwestycyjnej na przyległych do niego terenach, co z pewnością będzie miało wpływ na rozwój gminy.

1.6.2.5. Infrastruktura kanalizacyjna

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na koniec 2002 roku wynosiła 1,2km. Na terenie Gminy nie ma gminnych oczyszczalni ścieków.

W ramach programu inwestycyjnego uchwalonego na lata 2004 - 2006, gmina przyjęła do realizacji budowę oczyszczalni ścieków w Jędrzejowie Nowym

(200m³/d) oraz kanalizacji w miejscowościach: Moczydła, Aleksandrów, Jędrzejów Stary, Jędrzejów Nowy. Ponadto dla potrzeb gminy planowana jest budowa kolejnych oczyszczalni ścieków: w Jakubowie (200 m³/d), Mistowie (150m³/d) i Wiśniewie (200m³/d), wyposażonych w punkty zlewne do przyjęcia ścieków z pozostałych nieskanalizowanych terenów gminy. Część gmin zostało przewidzianych do indywidualnego skanalizowania ze zbiornikami szczelnymi na własnych działkach. Obecnie system odprowadzania ścieków można ocenić jako niedostateczny.

1.6.2.6. Utylizacja odpadów komunalnych

Odpady z terenu Gminy wywożone są przez - Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe "EKO-SAM" BIS s.c. na składowisko odpadów zlokalizowane na jej terenie. Przedsiębiorstwo to odbiera odpady zarówno od mieszkańców prywatnych, jak i od instytucji, handlu, szkół, zakładów przemysłowych.

W zakresie obowiązków przedsiębiorstwa leży również całoroczne utrzymanie czystości na ulicach i placach gminy.

Wszystkie miejscowości na terenie gminy zostały wyposażone w pojemniki na gromadzenie odpadów komunalnych.

Na terenie gminy funkcjonuje Składowisko Odpadów Komunalnych w Moczydłach, będące własnością gminy Jakubów. Obiekt rozpoczął swoją działalność w 2000r. a czas jego eksploatacji przewidziano do 2022 roku. Składowisko usytuowane jest na gruntach wsi Moczydła przy drodze do wsi Góry. W otoczeniu znajdują się pola uprawne, od zachodu las sosnowy. Najbliższe zabudowania mieszkalne znajdują się w odległości około 400 m. Do najbliższych wód powierzchniowych jest 400m, 500m dzieli wysypisko od ujęć wodnych a 4km od obszarów chronionych. Składowisko z zewnątrz zabezpieczone jest ogrodzeniem.

Parametry:

- pojemność wykorzystywana - 1176,00 [Mg],
- rzeczywista ilość odpadów na dobę - < 10 [Mg],
- rodzaj zastosowanego uszczelnienia - geomembrana PEHD o grubości 1,5km.

Nie jest prowadzony monitoring gazu wysypiskowego, wód powierzchniowych, odciekowych oraz podziemnych.

Planuje się odzysk surowców wtórnych z odpadów wywożonych na wysypisko. Wysypisko służyć będzie tylko mieszkańcom gminy Jakubów, nie przewiduje się przyjmowania na wysypisko odpadów z gmin sąsiednich.

Na terenie gminy nie ma dużych zakładów przemysłowych, które mogą mieć znaczący wpływ na ilość i morfologię wytwarzanych odpadów. W głównej mierze powstają odpady komunalne pochodzące od wytwórców prywatnych oraz odpady organiczne pochodzące z hodowli zwierząt, uciążliwe zapachowo. Większość odpadów organicznych przetwarzana jest na paszę dla zwierząt, utylizowana w przedsiębiorstwach poza województwem bądź bezpośrednio wykorzystywana w rolnictwie do nawożenia terenów pod uprawy.

Na terenie Gminy nie występują nielegalne wysypiska śmieci, problemem są jednak odpady wyrzucane na teren lasów, w wyrobiska i na nieużytki. Pomimo tego, że odpady te nie stanowią większego zagrożenia dla środowiska i są systematycznie likwidowane, znacząco wpływają na obniżenie walorów estetycznych gminy.

1.6.2.7. Infrastruktura dostawy gazu

Długość czynnej sieci rozdzielczej na koniec 2002 r., wynosi 2 811 m. Sieć ta nie obejmuje swoim zasięgiem wszystkich miejscowości w gminie. W perspektywie przewiduje się gazyfikację całej gminy poprzez budowę gazociągu wysokiego ciśnienia średnicy 150 (odgałęzienia magistrali gazowej wysokiego ciśnienia średnicy 700 "Kobryń -Warszawa" w kierunku gmin Kałuszyn i Mrozy) oraz stacji redukcyjno-

pomiarowej I stopnia we wsi Nart, skąd siecią gazową średniego ciśnienia gaz doprowadzany będzie do odbiorców.

1.6.2.8. Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło

Na terenie gminy brak jest dużych źródeł energii cieplnej. Głównymi dostawcami energii cieplnej są niewielkie lokalne kotłownie. Do większych kotłowni należy zaliczyć te istniejące przy szkołach i urzędzie. Budynki mieszkalne znajdujące się w zasobach komunalnych oraz zakłady pracy wyposażone są w kotłownie opalane przeważnie węglem kamiennym, olejem lub gazem płynnym. Obiekty szkolne wyposażone są w kotłownie węglowe. Domy wolnostojące ogrzewane są piecowo przy użyciu węgla kamiennego, paliwem uzupełniającym jest drewno.

Struktura gospodarki cieplnej według źródeł energii:

1. Źródła konwencjonalne 100%
2. Źródła odnawialne 0%

W gminie nie korzysta się ze źródeł energii odnawialnej. W gminie nie ma obiektów służących do wytwarzania energii przy wykorzystywaniu odnawialnych źródeł energii.

1.6.2.9. Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną

Istniejący system przesyłania energii elektrycznej w 100% zaspokaja potrzeby mieszkańców gminy Jakubów.

Poszczególne miejscowości gminy Jakubów zasilane są w energię elektryczną z trzech linii średniego napięcia 15 kV:

- "Mińsk Mazowiecki - Dobre" - linia dostarczająca energię elektryczną do centralnej części gminy,
- "Mińsk Mazowiecki - Głęboczyce" - dostarcza energię elektryczną do skrajnej zachodniej części gminy,
- "Mrozy - Wiśniew" - dostarcza energię elektryczną do wschodniej części gminy.

Ponadto w skład lokalnego systemu elektroenergetycznego wchodzi: stacje transformatorowe 15/0,4 kW oraz linie niskiego napięcia bezpośrednio zasilające odbiorców.

Przeciętnym odbiorcą energii elektrycznej jest średnie gospodarstwo rolne, pobierające energię o mocy szczytowej 5-7,5 kW do celów socjalnych oraz zasilania urządzeń służących do produkcji rolnej. Jedynie nieliczne gospodarstwa, zakłady produkcyjne oraz usługowe korzystają z energii elektrycznej o mocy szczytowej przekraczającej 7,5 kW.

Przez teren gminy Jakubów prowadzi trasa projektowanej jednotorowej linii wysokiego napięcia 400kV Miłosna-Siedlce (Ujranów), która przebiega przez wsie Ludwinów, Tymoteuszew, Łaziska, Szczytnik i Góry.

Lokalne urządzenia elektroenergetyczne, zasilające poszczególne wsie, wymagają działań modernizacyjnych. 20% miejscowości w gminie wymaga reelektryfikacji, którą przewiduje się przeprowadzić do roku 2005. Najpilniejszych działań modernizacyjnych wymaga sieć niskiego napięcia w miejscowości Strzebula. W dobrym stanie technicznym są jedynie urządzenia po kapitalnych remontach i modernizacjach wykonanych w ciągu ostatnich kilkunastu lat.

1.6.3. Struktura własności

W strukturze własnościowej rolnictwa gminy przeważa własność prywatna. W strukturze własnościowej gospodarstw rolnych zauważa się duże rozdrobnienie działek. Średnio gospodarstwo rolne na terenie województwa mazowieckiego składa się z 4 i więcej działek stosunkowo daleko od siebie położonych. Także i w gminie Jakubów sytuacja w tym zakresie jest bardzo podobna.

1.6.4. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Na terenie gminy Jakubów znaleźć można zabytki związane z tradycyjną polską kulturą, wśród nich obiekty, będące świadectwem wielowiekowej tradycji tego terenu. Są to zarówno zabytki architektoniczne w postaci przede wszystkim

obiektów budownictwa sakralnego, zespoły dworsko-pałacowe, budownictwa włościańskiego (budynek mieszkalne, gospodarcze) jak krzyże przydrożne, kapliczki, młyny itp.

Wśród najciekawszych obiektów wymienić należy :

Zespół sakralny parafii p.w. Św. Anny w Jakubowie:

- Kościół murowany, styl neogotycki z 1903r. – wpis do rejestru pod nr 312/83
- Plebania murowana, styl eklektyczny z 1896r.

Zespół dworsko-parkowy w Łaziskach:

- Zachowana część dworu drewnianego z końca XIXw. – wpis do rejestru pod nr 267
- Park przy dworze z końca XVIIIw. o powierzchni 1,57ha z zachowaną zabytkową aleją lipową.

Zespół sakralny parafii mariawickiej p.w. Trójcy Świętej w Wiśniewie:

- Kościół z lat 1906-1907, odbudowany w 1948r., styl neogotycki
- Plebania z ok. 1903r.
- Stylowa brama prowadząca na plac przed świątynią

Zespół sakralny parafii rzymsko-katolickiej w Wiśniewie:

- Kościół drewniany z lat 1922-1923
- dzwonnica bramna, murowana z cegły i kamienia z 1925r.
- Wśród pozostałych obiektów sakralnych i cmentarzy przedstawiających wartość zabytkową na uwagę zasługują:

Jakubów:

- Cmentarz parafialny

Wiśniew:

- Cmentarz rzymsko-katolicki – najstarszy nagrobek z 1891r.
- Cmentarz mariawicki – najstarszy nagrobek z 1913r.

Aleksandrów:

- 2 kapliczki murowane z końca XIXw.

Brzozówka:

- Kapliczka murowana z lat 30-tych XXw.

Jędrzejów:

- Kaplica drewniana

Turek:

- Kaplica mariawicka, murowana z lat 20-ych XXw.

Ponadto na terenie gminy zachowały się liczne drewniane budynki mieszkalne i zagrodowe przeważnie z przełomu XIX i XXw., posiadające wartość zabytkową, które w połączeniu z układem ruralistycznym z końca XIXw. stanowią ciekawy układ kulturowo-przyrodniczy.

Na terenie całej gminy tradycyjna zabudowa harmonizuje z łanami pól i łąkami, tworząc ciekawe formy naturalnego krajobrazu.

1.7. Gospodarka gminy Jakubów

Główny dział gospodarki gminy Jakubów to rolnictwo z gospodarstwami rolnymi nastawionymi przede wszystkim na produkcję mleka i chów trzody chlewnej.

Jednak dzięki korzystnemu położeniu gminy Jakubów w stosunkowo bliskiej odległości od Warszawy i przy drodze międzynarodowej (Warszawa – Siedlce – Terespol/granica państwa) jej tereny stanowią atrakcyjne miejsca dla rozwoju działalności gospodarczej, drobnej wytwórczości i usług związanych z rolnictwem, handlem, oraz z agroturystyką i turystyką wiejską.

Gmina Jakubów, będąc gminą o charakterze głównie rolniczym, skupia podmioty gospodarcze działające głównie na rzecz tego sektora. Obok rolnictwa i usług na rzecz rolnictwa i mieszkańców wsi występują tu działy: leśnictwo i turystyka.

Reprezentowany na terenie sektor publiczny obejmuje: Urząd Gminy, oświatę (szkoły podstawowe i gimnazjum), służbę zdrowia.

Na terenie Gminy Jakubów nie ma obiektów przemysłowych oraz produkcyjno – usługowych o znacznym stopniu uciążliwości.

Na dzień 30.06.2004 roku zarejestrowanych było w Urzędzie gminy Jakubów 256 podmiotów gospodarczych. Ich ilość i strukturę procentową wg branż przedstawia poniższa tabela

Tabela - Podmioty gospodarcze działające na terenie gminy w podziale na branże

Lp.	DZIAŁ GOSPODARKI I USŁUG	Liczba przedsiębiorców zarejestrowanych	Struktura w %
1	Mechanika maszyn i naprawa pojazdów	6	2,4
2	Usługi ślusarskie	2	0,8
3	Usług budowlane, remontowe i malarskie	24	9,9
4	Usługi transportowe i roboty ziemne	29	11,4
5	Handel, handel detaliczny	114	44,6
6	Usługi stolarskie i leśne	6	2,4
7	Usługi turystyczne i hotelarskie	0	0
8	Gastronomia	1	0,4
9	Usługi wodociągowo-kanalizacyjne, melioracyjne, studniowe, gazowe	17	6,5
10	Oświata, ochrona zdrowia	0	0
11	Instalatorstwo i usługi elektryczne	4	1,68
12	Usługi weterynaryjne i obsługa zwierząt	0	0
13	Pozostałe	51	19,92
Razem		256	100

Źródło: Dane uzyskane z Urzędu Gminy w Jakubowie – stan na 30.06.2004r.

1.8. Rynek pracy

Dużym problemem gminy Jakubów jest znaczna liczba ludności bezrobotnej. Stopa bezrobocia w gminie wynosi 15,5% czyli jest wielkością średnią w woj. mazowieckim.

2. Identyfikacja problemów wynikających z analizy aktualnej sytuacji społeczno – gospodarczej gminy Jakubów

TEREN GMINY ZNAJDUJE SIĘ W
CHWILI OBECNEJ POZA GŁÓWNYM
NURTEM AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ
I WZROSTU GOSPODARCZEGO.
BEZROBOCIE JEST JEDNYM Z
NAJPOWAŻNIEJSZYCH PROBLEMÓW,
JAKIE MUSZĄ ROZWIĄZAĆ WŁADZE
SAMORZĄDU LOKALNEGO.

NIEDOSTATECZNA ILOŚĆ JAK TEŻ
SŁABOŚĆ ISTNIEJĄCYCH
PRZEDSIĘBIORSTW (MAŁYCH,
ŚREDNICH JAK I DUŻYCH) POWODUJE,
ŻE LICZBA BEZROBOTNYCH I OSÓB
MOGĄCYCH STRACIĆ PRACĘ STALE
WZRASTA.

PONADTO OBSZAR GMINY TO
OBSZARY WIEJSKIE ZE ZBYT DUŻĄ

WIELKOŚCIĄ POPULACJI PRACUJĄCYCH W ROLNICTWIE, CO POWODUJE ZJAWISKO UKRYTEGO BEZROBOCIA I WPŁYWA HAMUJĄCO NA ROZWÓJ WYSOKOTOWAROWEGO ROLNICTWA.

Oprócz wysokiego bezrobocia, nie wystarczającego rozwoju gospodarczego, za najważniejsze dla Gminy Jakubów należy uznać następujące problemy:

- poszerzającą się stale strefę ubóstwa mieszkańców
- mała aktywność gospodarczo – społeczną mieszkańców,
- niedostateczny społeczno-gospodarczy rozwój obszaru gminy,
- wysokie zatrudnienie w rolnictwie,
- brak miejsc pracy na wsi poza rolnictwem,
- słabo rozwinięta infrastruktura, w tym turystyczna,
- brak atrakcyjnej oferty turystycznej i usługowej,
- brak infrastruktury agroturystycznej
- słabo rozwinięta infrastruktura drogowa, wodociągowa, kanalizacyjna,
- mała gospodarcza konkurencyjność obszaru gminy,
- niedostateczne nasycenie obszaru infrastrukturą ochrony środowiska,
- niski poziom PKB w przeliczeniu na jednego mieszkańca;
- wyludnianie się obszaru gminy i starzenie się populacji
- wzrost grupy ludności w wieku poprodukcyjnym, z konsekwencjami w sferze ekonomicznej i infrastruktury społecznej,
- niekorzystna struktura działowo – gałęziowa zatrudnienia, ze zbyt dużym udziałem pracujących w rolnictwie, a zbyt małym w małych i średnich przedsiębiorstwach oraz usługach.
- Odpływ młodej wykwalifikowanej kadry do ośrodków poza terenem gminy Jakubów.
- Lokowanie zakładów produkcyjnych i usługowych poza terenem gminy

- Brak bezpośredniego przełożenia wysokiego wskaźnika wzrostu PKB w kraju na dochody ludności gminy
- Brak środków na sfinansowanie inwestycji strukturalnych, skutkujących zwiększeniem skłonności inwestorów do zaangażowania kapitału na terenie gminy
- Brak miejscowego, rodzimego dużego kapitału mogącego zainicjować przedsięwzięcia prorozwojowe na terenie gminy.
- zagrożenie walorów przyrodniczo -krajobrazowych gminy, związane z nie uporządkowaniem gospodarki ściekowej w wielu miejscowościach,
- brak środków na renowację i odtworzenie cennych zabytków kultury,
- brak środków na finansowanie podstawowej infrastruktury technicznej (kanalizacja, infrastruktura drogowa),
- brak środków pozwalających wykorzystać walory gminy na cele turystyczno – rekreacyjne (ścieżki rowerowe na potrzeby rekreacji i turystyki)

3. ZADANIA POLEGAJCE NA POPRAWIE SYTAUACJI W GMINIE JAKUBÓW

Zakłada się, że wysokotowarowe rolnictwo i ogrodnictwo stanie się dominującą funkcją gospodarczą gminy. Konieczne jest jednak położenie nacisku na rozwój działalności mogących uzupełnić w/w działalność podstawową przede wszystkim o:

- przetwórstwa rolno - spożywcze

- usługi ogólne o wysokim standardzie
- agroturystykę i turystykę wiejską

Rozwój działalności gospodarczej nie może wpływać jednak na degradację środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zniekształcenia krajobrazu. Uwagi wymagają szczególnie obszary objęte ochroną.

3.1. Zadania w zakresie infrastruktury

- modernizacja i rozbudowa dróg (zagęszczenie sieci dróg i jakość nawierzchni)
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej wraz z budową oczyszczalni ścieków
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- budowa i modernizacja chodników i ścieżek dla pieszych, rowerowo – pieszych szczególnie w miejscowościach, w których znajdują się szkoły
- alternatywna budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
- Zbiornik retencyjny „OLECHÓW”

3.1.2. Zadania w zakresie infrastruktury społecznej

- Powołanie do życia placówek działających w sferze kultury (wiejskie domy kultury, kafejki internetowe)
- zorganizowanie w każdej szkole pracowni komputerowej
- budowa gminnego ośrodka sportowo – rekreacyjnego
- budowa gminnej, pełnowymiarowej hali sportowej
- budowa szkolnych sal sportowych
- powołanie posterunku policji

3.1.3. Zadania w zakresie przedsiębiorczości

- Stworzenie atrakcyjnych warunków do lokalizacji nowych podmiotów gospodarczych z następujących rodzajów działalności
  - a. usługi o wysokiej jakości
  - b. przetwórstwo owocowo – warzywne

- c. przemysł rolno – spożywczy
  - d. handel wykorzystujący miejscową produkcję
  - e. turystyka
  - f. agroturystyka
  - g. usługi w zakresie rekreacji
- wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy do stworzenia bazy rekreacyjno turystycznej
  - aktywna promocja gminy
  - docelowe wdrożenie w gminie Jakubów programu „Jedna wieś – jeden produkt”
  - stworzenie znaku towarowego dla produktów z terenu gminy
  - stworzenie Produktu Turystycznego Gminy Jakubów

3.1.4. Zadania w zakresie dziedzictwa kulturowego

- renowacja i odtworzenie cennych zabytków kultury oraz parków podworskich
- wykreowanie nowych programów (elementów) nawiązujących do tradycji ludowej, historii, gastronomii jako produkty turystyczne promujące i przyciągające turystów
- partnerstwo publiczno–prywatne celem zagospodarowania istniejących tradycji, zabytków i miejsc związanych z tradycją, kulturą i historią gminy

3.1.5. Zadania w zakresie sposobu użytkowania terenu

Ze względu na atrakcyjne położenie gminy należy zastanowić się nad zmianą funkcji wybranych terenów z rolnej na rekreacyjną.

Tereny gminy mogą i powinny być wykorzystane jako teren wypoczynku osób pracujących w okolicznych miastach i w aglomeracji warszawskiej jak też szukających miejsca na zbudowanie domków letniskowych w celu weekendowych wyjazdów rekreacyjnych.

3.1.6. Zadania w zakresie problemów społecznych

- zapewnienie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego poprzez dostęp do infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej jak też poprzez organizację imprez kulturalno – oświatowo – rekreacyjnych;
- poprawa poczucia bezpieczeństwa
- zapobieganie podziałom wśród społeczności lokalnej
- zapewnienie dostępu do nowoczesnych form komunikacji (Internet)
- budowa obiektów w zakresie ochrony zdrowia
- budowa gminnego przedszkola
- organizacja i rozbudowa pozaszkolnych form życia sportowego i kulturalnego dla młodzieży i dorosłych

3.2. Lista sugestii dotyczących ewentualnych zadań do realizacji w latach 2004 – 2006 i 2007 - 2013

Zadania wskazywane do realizacji przez powołany przez wójta gminy zespół ds. opracowania Planu Rozwoju Lokalnego wynikają przede wszystkim z ankiet wypełnianych przez mieszkańców podczas konsultacji społecznych na terenie gminy Jakubów jak również z hierarchii celów uznanych za priorytetowe przez komisje Rady Gminy i Urząd Gminy.

Wzór ankiety, którą wypełniali Mieszkańcy, Radni Gminy Jakubów, pracownicy Urzędu Gminy jest załącznikiem do niniejszego opracowania. Załącznikami są również wszystkie ankiety wypełnione i dostarczone zespołowi opracowującemu Plan Rozwoju Lokalnego gminy Jakubów

3.2.1. Prezentacja wyników ankiet

Niniejsze odpowiedzi są wynikiem ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców (mieszkańców, radnych i pracowników Urzędu Gminy). Ilość widocznych poniżej powtórzeń jest wynikiem ilości głosów wskazujących na kolejne zadania.

Pytanie 1:

Jakie są według Pana/Pani główne zadania z zakresu infrastruktury drogowej do realizacji na tereni gminy Jakubów ?

Drogi w latach 2004 – 2006

- Jakubów – droga obok szkoły
- Jakubów – droga w środku Jakubowa obok szkoły
- Jakubów – budowa drogi koło szkoły
- Jakubów – budowa drogi koło szkoły
- Jakubów – Dobre – modernizacja drogi
- Jakubów – Dobre – wykonanie drogi
- Jakubów – Dobre – droga powiatowa
- Jakubów – Mistów – modernizacja drogi, oczyszczenie rowów
- Jakubów – Wola Polska – poszerzenie drogi i nowy dywanik bitumiczny
- Jakubów – wola Polska – modernizacja i poszerzenie drogi
- Nart – droga gminna
- Nart – dywanik asfaltowy na drodze we wsi
- Łaziska – Gęsianka
- Leontyna – Borek Czarniński – droga
- Leontyna – Borek Czarniński – droga
- Budowa drogi między Sokolem a Młęcinem
- wykonanie utwardzenia (asfaltowania) dróg gminnych żwirowych, poprawa struktury dróg dojazdowych do pól
- utwardzenie dotychczasowych dróg żwirowych
- drogi szczególnie w dużych miejscowościach gdzie znajdują się szkoły
- inwestycje drogowe w tym okresie

Drogi w latach 2007 – 2013

- Mistów – Łaziska
- Mistów – Łaziska
- Mistów – Borek – droga asfaltowa

- Leontyna – Borek Czarniński - budowa drogi
- Jakubów – droga przed gimnazjum
- Jakubów - Jędrzejów – modernizacja drogi
- Wiśniew – Wola Polska – dywanik asfaltowy na drodze
- Wola Polska – Ludwinów - utwardzenie
- Wola Polska – Ludwinów – droga
- Inwestycje drogowe w latach 2006-2013
- Budowa dróg przez wieś
- Pogłębienie rowów w całej gminie

Chodniki i inne

- szczególnie w dużych miejscowościach, gdzie znajdują się szkoły
- Mistów, wzdłuż drogi – dojście do szkoły, do kościoła
- Mistów - wzdłuż szosy od kościoła do szkoły
- Mistów, Wiśniew - chodniki do szkół i kościoła we wsiach
- Jakubów - Dokończenie chodnika w stronę zachodnią
- Jakubów - modernizacja chodnika przez wymianę płytek na nowe i położenie nowego chodnika do zakrętu w stronę Mistowa
- Jakubów – budowa chodnika w stronę Mistowa
- Jakubów – dokończenie chodnika w kierunku Mistowa
- Jakubów – chodniki - ciąg dalszy
- Budowa chodników i parkingów w m. Jakubów
- Jakubów – chodniki

Pytanie 2:

Jakie są wg Pana/Pani główne zadania z zakresu ochrony

Środowiska do realizowania na terenie gminy Jakubów?

Wodociągi

Miejsce i w latach 2004-2006	Miejsce i w latach 2006-2013
Strzebula, Kamionka, Ludwinów, Wola Polska	Pozostałe miejscowości z terenu gminy
Ludwinów w 2004-2005	
Ludwinów	
Strzebula, Kamionka, Ludwinów, Wola Polska	Pozostałe miejscowości
Budowa w kierunku Aleksandrów, Jędrzejów	
Moczydła, Aleksandrów, Jędrzejów Nowy i Stary, Józefin, Antonin	Wola Polska, Ludwinów, Strzebula, Kamionka
Kamionka, Strzebula, Wola Polska	Pozostałe wsie
Aleksandrów, Jędrzejów Nowy, Jędrzejów Stary	Kamionka – 2007; Wola Polska – 2007 Ludwinów – 2007
Ludwinów z Mistową, dokończenie Mistowa, Łazisk, Strzebula;	Góry, Budy Kumińskie, Wola Polska
Kolonia Mistów – od strony Niedziałki	
Kolonia Mistów – od strony Niedziałki	Kolonia Mistów – od strony Tymoteuszowa
	Wola Polska, Ludwinów, Kamionka, Strzebula
Zwodociągowanie miejscowości: Wola Polska, Tymoteuszew, Ludwinów, Strzebula, Góry, Budy Kumińskie,	Zwodociągowanie miejscowości: Wola Polska, Tymoteuszew, Ludwinów, Strzebula, Góry, Budy Kumińskie,
Wykonanie w pozostałych nie zwodociągowanych miejscowościach	

Miejsce i w latach 2004-2006	Miejsce i w latach 2006-2013
Równocześnie z wodociągami należy wykonać kanalizację	Pozostałe miejscowości z terenu gminy
Łaziska	
Mistów, Anielinek, Jakubów	Pozostałe miejscowości
	Jakubów, Anielinek, Mistów
Jakubów, Mistów, Anielinek, Leontyna	Jędrzejów Nowy, Stary, Wiśniew, Rządza, Ludwinów, Wola Polska
Jakubów	Pozostałe wsie
Jakubów	
Jakubów	
Jakubów	
Jakubów	
Wiśniew – 2006 Jakubów- 2006 Mistów - 2006	Jędrzejów Nowy – 2007 Wola Polska – 2007 Ludwinów - 2007
Mistów	
Mistów	
Wiśniew - Jakubów	
Góry, Budy Kumińskie, Wola Polska, Ludwinów, Kamionka	Możliwie we wszystkich miejscowościach
	Możliwa do zrobienia w Jakubowie, Mistowie, Anielinku
Zbyt droga inwestycja	Wykonanie kanalizacji w Jakubowie, Mistowie, Anieliku

oczyszczalnie ścieków

Miejsce i w latach 2004-2006	Miejsce i w latach 2006-2013
wg potrzeb konkretnych skanalizowanych miejscowości: Łaziska, Wiśniew Rządza - Witkowizna,	Anielinek, Jędrzejów, Turek
Łaziska	Ludwinów
Mistów	Wiśniew, Jędrzejów
	oczyszczalnia ścieków
Mistów	Jędrzejów, Wiśniew, Rządza, Olechów
Mistów	Inne zgodnie z koncepcją „sanitacji” gminy
Jakubów – 2005r	
Mistów	
Mistów	
Mistów	
Mistów	
	Mistów –2008 Jakubów – 2008 Wiśniew - 2008
Mistów	
Mistów	
Jakubów, Wiśniew	
	Jakubów, Wiśniew
	Jakubów, Mistów, Wiśniew

Pytanie 3:

Jakie są wg Pana/Pani zadania z zakresu ochrony zdrowia do realizacji na terenie gminy Jakubów (np. budowa ośrodka zdrowia, otwarcie gabinetu lekarskiego, gabinetu rehabilitacji, gabinetu weterynarii, itp.)

zatrudnienie lekarzy specjalistów i posiadanie w ZPZ karetki pogotowia

Otwarcie gabinetu lekarskiego ze specjalistami: okulista, ginekolog

Zatrudnienie w Ośrodku Zdrowia w Jakubowie specjalistów, którzy mogą pracować 1 lub 2 razy w tygodniu: okulista, laryngolog, neurolog, ginekolog, pediatra, ortopeda,

modernizacja ośrodka zdrowia, otwarcie gabinetu pediatrii i ginekologa oraz rehabilitacji, zwiększenie dostępności do stomatologa

rozbudowa ośrodka zdrowia, gabinet pediatrii, gabinet ginekologa, rehabilitacji, dostępność do stomatologa, a nie pół roku czekać na kolejkę!

Otwarcie gabinetu lek. pediatrii oraz większy dostęp do lekarza stomatologa

Gabinety lekarskie: pediatra, ginekolog, okulista, logopeda, psycholog

Otwarcie gabinetu pediatrycznego

Otwarcie gabinetu lekarskiego pediatrycznego

Gabinet pediatryczny, gabinet ginekologiczny, gabinet rehabilitacji, gabinet weterynarii

Gabinet rehabilitacyjny, gabinet pediatryczny

Gabinet rehabilitacji, poprawa warunków pracy stomatologa i lekarza, a także gabinet weterynarii

Otwarcie gabinetu pediatrii i gabinetu ginekologii

Ośrodek zdrowia już jest i potrzebny jest gabinet rehabilitacji

Gabinet rehabilitacji,

Otwarcie gabinetu rehabilitacji, modernizacja ośrodka zdrowia

Gabinet rehabilitacji,

Gabinet rehabilitacji,

Utworzenie Gminnego Ośrodka Zdrowia z gabinetami specjalistycznymi; gabinety stomatologiczne w szkołach

Otwarcie gabinetu weterynarii

Gabinet weterynarii
 Gabinet weterynarii
 Gabinet weterynarii

Pytanie 4:

Jakie są wg Pana/Pani główne zadania z zakresu oświaty i kultury do zrealizowania na terenie gminy Jakubów ?

Realizowane w latach 2004-2006	Realizowane w latach 2006-2013
Sala sportowa w Jakubowie	
Budowa sali gimnastycznej	
Budowa sali gimnastycznej przy szkole w Jakubowie	
Budowa sali gimnastycznej w Jakubowie	
Remont szkoły podstawowej w Wiśniewie	
Remont szkoły podstawowej w Jakubowie	
dokończenie sali gimnastycznej-2004-2006	
Budowa hali sportowej – 2004-2006	
Hala sportowa i boiska – Jakubów, szkoły w innych miejscowościach	Hala sportowa i boiska – Jakubów, szkoły w innych miejscowościach
Budowa hali sportowej w Jakubowie	Budowa boisk przy szkołach podstawowych – Wiśniew, Mistów, Jędrzejów
Budowa hali sportowej	
Budowa hali sportowej w Jakubowie	
Budowa hali sportowej i basenu krytego	Budowa hali sportowej i basenu krytego
Budowa hali sportowej w Jakubowie	
Boisko sportowe – Mistów	

Boisko sportowe – Mistów	Hala sportowa – Mistów
Boiska i sale gimnastyczne	
Budowa i wyposażenie sali gimnastycznej. Zawody sportowe	Rozszerzenie działalności sportowej, wprowadzenie gimnastyki korekcyjnej
Powstanie domów kultury	
Stworzenie gminnego ośrodka kultury dla dzieci i młodzieży	Rozszerzenie działalności : wystawy rękodzieła ludowego, organizacja imprez sportowych
Świetlice dla młodzieży; kawiarnia internetowa - Jakubów	Świetlice dla młodzieży; kawiarnia internetowa – Wiśniew, Jędrzejów Nowy, Mistów
	Hala sportowa – Mistów
Odmłodzić kadrę, głównie w szkole podstawowej w Jakubowie	
Organizacja Harcerstwa Polskiego – zorganizowanie hufca dla gminy.	Wyjazdy, obozy, organizacja czasu dla dzieci.
Drużyny sportowe – siatkówka, koszykówka,	Warcaby, piłka halowa
Organizacja imprez kulturalno – oświatowych typu święto ludowe	
Wygospodarowanie miejsca na przedszkole w miejscowości Jakubów	
Otwarcie przedszkola gminnego	
Przedszkole – Jakubów	
Wprowadzić minimalną liczbę uczniów w klasie	
Poprawa czytelnictwa	
Ogólny dostęp do budynków oświatowych po godzinie 15 ⁰⁰	

Pytanie 5:

Jakie działania (inwestycyjne, szkoleniowe, organizacyjne) należy podjąć w zakresie turystyki i agroturystyki w gminie Jakubów ?

Szkolenia mieszkańców w zakresie ochrony środowiska

Zachęcenie rolników do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych

Przeprowadzenie szkoleń i kursów, pomoc w organizacji gospodarstw agroturystycznych

szkolenia w zakresie agroturystyki

szkolenia i organizowanie agroturystyki

szkolenia w zakresie agroturystyki

Przeprowadzić szczegółowe szkolenia, a także pokaz funkcjonujących gospodarstw agroturystycznych,

zorganizowanie gospodarstw agroturystycznych

Realizacja inwestycji mających na celu uatrakcyjnienie terenu naszej gminy

inwestycje na terenach turystycznych tj. Ludwinów, Wola Polska

akwen wodny w Ludwinowie

Zalew we wsi Ludwinów

Zbiornik w Olechowie

Budowa zbiornika Olechów

Budowa zbiornika Olechów

Budowa zbiornika wodnego Olechów,

Budowa zbiornika retencyjnego Olechów

Budowa zbiornika retencyjnego pn. Olechów

Rezerwat przyrody przy rzece Rządza i Jeziorze Torfowisko

Zagospodarowanie rzeki Rządzy wraz z przyległymi do niej wioskami np. Wola Polska, Ludwinów, Rządza.

Bardziej upowszechnić tereny czyste ekologicznie nad rzeką Rządzą – we wsi Rządza, Witkowizna, Wola Polska, Ludwinów

Zorganizowanie punktów widokowych w atrakcyjnych miejscach

organizować biegi przełajowe, wyścigi kolarskie dla młodzieży i dorosłych.

Pytanie 6:

Czy dopuszczacie Państwo możliwość angażowania się gminy Jakubów w działania inwestycyjne związane z ze strategicznymi kierunkami rozwoju gminy wspólnie z inwestorami prywatnymi (z terenu tej gminy lub spoza niej)?

Wśród respondentów, którzy odpowiedzieli na ankietę przeważają głosy opowiadające się za współpracą gminy z inwestorami z zewnątrz, co zdecydowanie wzmocni możliwości gminy.

Otrzymaliśmy 96% z rozesłanych ankiet. Wśród głosów opowiadających się za współpracą jest 61% ankietowanych, przeciw 19% ankietowanych.

Tak	Brak głosu	Nie
13	4	4,

Uwagi:

Dopuszczam taką możliwość ale na warunkach dogodnych dla gminy

Na warunkach dogodnych dla gminy i mieszkańców

Tak, jeśli będzie uwzględnione dobro mieszkańców gminy

Związaniem się gminy ze strategicznym inwestorem prywatnym

Tak, gdyż nasza gmina jest za biedna by coś zrobiła

Byłoby to korzystne przy budowie zbiornika „Olechów”

Raczej nie, gdyż tworzyłoby to niedobłą atmosferę w gminie, podejrzenie o korupcję itd.

Tak – Uważam, że ludzie z zewnątrz wniosą dużo nowych, świeżych pomysłów, które mogą zaowocować rozwojem gminy

Pytanie 7:

Jakie działania związane z bezpieczeństwem mieszkańców należy przeprowadzić na terenie gminy Jakubów (np. budowa i organizacja posterunku policji, Ochotniczej Straży Pożarnej, wsparcie w/w instytucji lub inne)?

Działanie w latach 2004-2006	Działanie w latach 2006-2013
Wsparcie policji w samochód, paliwo, inne	
Zwiększenie dostępności dzielnicowych na terenie gminy	
Współfinansowanie zakupów celowych dla Policji - samochód	Współfinansowanie zakupów celowych dla Policji – samochód, sprzęt komputerowy
Dostępność Policji o każdej porze	
Zapewnienie tylu etatów policyjnych, aby zawsze jeden był do dyspozycji na terenie Gminy	
Budowa i organizacja posterunku policji	
Gminny Posterunek Policji w Jakubowie	
Posterunek Gminny Policji w Jakubowie	
Zwiększyć współpracę Policji ze społeczeństwem	
Wzmocnić patrole policji nocą	
Wzmocnić nocne patrole policji, gdyż jest dużo kradzieży w Jakubowie	
Zwiększyć nadzór policji	
Zwiększyć nadzór policji nocą	
Wspomaganie istniejącej Policji –	Wspomaganie istniejącej Policji –

dofinansowanie zakupu sprzętu	dofinansowanie zakupu sprzętu
Organizacja posterunku policji	
Zwiększenie ilości patroli policyjnych na drogach i w pobliżu sklepów z wyrobami monopolowymi	
Organizacja posterunku policji	
Ochotnicza straż Pożarna – pomoc w zakupie sprzętu	
Wsparcie straży pożarnych – pieniądze dla małych straży pożarnych	Wsparcie straży pożarnych – dofinansowanie pozostałych straży
Dofinansowanie OSP działających na terenie gminy	Modernizacja i częściowa wymiana sprzętu OSP
Dofinansowanie OSP – pomoc w zakupie umundurowania bojowego – OSP –Mistów	
Stworzenie jednej dużej straży OSP Jakubów	
Szkolenia, ćwiczenia, zawody OSP – zakup wyposażenia dla jednostek OSP	Doprowadzić do tego, aby każda jednostka OSP miała samochód bojowy

Pytanie 8:

Jakie kierunki rozwojowe uważa Pan za strategiczne dla gminy Jakubów (agroturystyka, turystyka, przemysł rolno - spożywczy w tym mleczarstwo lub inne rodzaje rolnictwa, inne kierunki)?

Agroturystyka – kontakty z zagranicznymi turystami, którzy szukają zdrowego ,
wiejskiego trybu życia,

Rolnictwo i mleczarstwo – jako zdrowa żywność

Turystyka

Przemysł rolno – spożywczy

Przemysł rolno – spożywczy w tym mleczarstwo

agroturystyka,

przemysł rolno – spożywczy

agroturystyka

agroturystyka

przemysł rolno – spożywczy

przemysł rolno – spożywczy

przemysł rolno – spożywczy

przemysł rolno – spożywczy

przemysł rolno – spożywczy w tym mleczarstwo; inne jak masarnia, piekarnia itp

agroturystyka

rozwijanie gospodarstw ekologicznych

gospodarstwa agroturystyczne

gospodarstwa agroturystyczne

przemysł rolno – spożywczy - warzywa, owoce z gospodarstw ekologicznych

przemysł mleczarski

rozwój przemysłu przetwórczego – masarnie, rzeźnie, młyny, skup produktów
rolnych oraz skup owoców i warzyw

przemysł rolno – spożywczy w tym mleczarstwo, rzeźnie, masarnie

turystyka, usługi, mleczarstwo, uprawa zbóż, przemysł przetwórczy nieuciążliwy dla środowiska

agroturystyka

przemysł rolno – spożywczy

agroturystyka

przemysł rolno – spożywczy – małe piekarnie, masarnie – swojskie wyroby

Dodatkowe uwagi i sugestie - wykorzystać budynek szkoły w Ludwinowie na rekreację, sanatorium lub dom spokojnej starości.

4. Zadania i projekty przyjęte do realizacji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego gminy Jakubów

4.1. Planowane projekty i zadania inwestycyjne w latach 2004- 2006

DROGI

Mistów – Borek dł. 500mb

Turek – Nart , dł. 750 mb

OCHRONA ŚRODOWISKA – KANALIZACJA

Moczydła dł. = 350 mb, przyłączy -50

Aleksandrów dł. = 3300 mb, przyłączy - 54

Jędrzejów Stary, dł. = 3400 mb, przyłączy - 50

Jędrzejów Nowy, dł. = 9300 mb, przyłączy - 104

OCHRONA ŚRODOWISKA – WODOCIĄGI

Wola Polska, dł. = 2,6 km, przyłącza - 80

Ludwinów dł. = 2,3 km, przyłącza - 70

Strzebula dł. = 1,8 km, przyłącza - 15

Kamionka dł. = 1,9 km, przyłącza - 60

OCHRONA ŚRODOWISKA – OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW

Jędrzejów Nowy

OCHRONA ŚRODOWISKA - GOSPODARKA WODNA

Zbiornik retencyjny „OLECHÓW” – 7 ha powierzchni lustra wody

4.1.2. Planowane projekty i zadania inwestycyjne w roku 2007-2013

Gmina Jakubów podjęła decyzję, iż projekty i zadania inwestycyjne na lata 2007 – 2013 zostaną włączone Uchwałą Rady Gminy do Planu Rozwoju Lokalnego w IV kwartale 2006 roku.

Wszystkie zadania wymienione w punkcie 4.1. są zgodne z założeniami Strategii Rozwoju Gminy Jakubów .

Są to przede wszystkim inwestycje z zakresu podstawowej infrastruktury technicznej, których realizacja będzie sprzyjać rozwojowi gminy. Dotyczy to uzbrojenia gminy w kanalizację, budowy sieci wodociągowej, modernizacji dróg oraz budowy zbiornika retencyjnego OLECHÓW.

Większa gęstość szlaków komunikacyjnych i ich wyższa jakość spowodują łatwiejszy dojazd do miejsc przyrodniczo i turystycznie cennych, co przyczynić się powinno do rozwoju agroturystyki.

Równie ważna jest modernizacja sieci dróg z punktu widzenia potencjalnych inwestorów. Jednym z celów rozbudowy tej sieci jest skomunikowanie terenów atrakcyjnych inwestycyjnie, a nie położonych w bezpośrednim sąsiedztwie ważnych szlaków komunikacyjnych z tymi szlakami.

Wszystkie te zadania inwestycyjne - zarówno drogi, inwestycje z zakresu ochrony środowiska (wodociągi, kanalizacje, oczyszczalnia) przyczynią się do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy.

4.2. Harmonogram rzeczowo – finansowy inwestycji drogowych w latach 2004 – 2006

Lp.	Inwestycja	Koszt w zł
1	Mistów – Borek	150 000,00
2	Turek -Nart	110 000,00
RAZEM		260 000,00

4.3. Harmonogram rzeczowo – finansowy inwestycji w zakresie ochrony środowiska - kanalizacja 2004 – 2006

Lp.	Inwestycja	Koszt w zł
1	Moczydła	1 620 000,00
2	Aleksandrów	865 000,00
3	Jędrzejów Stary	934 000,00
4	Jędrzejów Nowy	779 000,00
RAZEM		4 198 000,00

4.4. Harmonogram rzeczowo – finansowy inwestycji w zakresie ochrony środowiska - wodociągi 2004 – 2006

Lp.	Inwestycja	Koszt w zł
1	Wola Polska	560 000,00
2	Ludwinów	490 000,00
3	Strzebula	105 000,00

4	Kamionka	420 000,00
RAZEM		1 575 000,00

4.5. Harmonogram rzeczowo – finansowy inwestycji w zakresie ochrony środowiska - gospodarka wodna 2004 – 2006

Lp.	Inwestycja – wodociągi	Koszt w zł
1	Zbiornik retencyjny OLECHÓW	100 000,00
RAZEM		100 000,00

4.6. Harmonogram rzeczowo – finansowy inwestycji w zakresie ochrony środowiska - oczyszczalnia ścieków 2004 – 2006

Lp.	Inwestycja – wodociągi	Koszt w zł
1	Oczyszczalnia Jędrzejów	1 326 000,00
RAZEM		1 326 000,00

4.7. Harmonogram rzeczowo – finansowy inwestycji wg rodzajów 2004-2006

Inwestycje	Lata 2004 – 2006
Drogi	260 000,00
Ochrona środowiska – wodociągi	1 575 000,00
Ochrona środowiska - kanalizacja	4 198 000,00
Ochrona środowiska – gospodarka wodna	100 000,00
Ochrona środowiska – oczyszczalnia ścieków	1 326 000,00
	7 459 000,00

RAZEM	
--------------	--

5. Powiązanie wybranych do realizacji projekt z działaniami realizowanymi na terenie powiatu i województwa

Dbłość o wielofunkcyjny rozwój Gminy, chęć podniesienia jej konkurencyjności, dążenie do poprawy jakości życia jej mieszkańców wymusza podejmowanie komplementarnych - w stosunku do inwestycji infrastrukturalnych – działań. Gmina zamierza aktywnie korzystać z funduszy Unijnych w zakresie m.in. szkoleń w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem tych działań będzie podniesienie poziomu kwalifikacji mieszkańców gminy i wyposażenie ich w umiejętności które pozwolą im czerpać dochody z pozarolniczych źródeł gospodarowania. Gmina będzie promować i inicjować wykorzystanie środków unijnych przez rolników, m.in. na modernizację infrastruktury związanej z rolnictwem. Mając na uwadze potencjał turystyczny gminy i terenów sąsiednich i konieczność ponadlokalnej współpracy w tym zakresie Urząd Gminy stawia sobie za cel inicjowanie, opiniowanie i wspieranie planów rozwoju i modernizacji infrastruktury turystycznej oraz promocję turystyczną obszaru jej działania.

Kierunki i zasady rozwoju gminy Jakubów wpisują się w dokumenty programowe przyjęte dla województwa mazowieckiego tj.:

1. „Strategia Rozwoju województwa Mazowieckiego” z 2001 roku
2. „Wojewódzki Program Rozwoju Regionalnego Mazowsza” na lata 2001 – 2006
3. „Plan Zagospodarowania przestrzennego województwa Mazowieckiego” z 2001 roku
4. „Priorytety współpracy zagranicznej” – dokument przyjęty przez Sejmik Województw Mazowieckiego w 2002 roku

Z kolei kierunki rozwoju województwa mazowieckiego, w tym podstawowe kierunki rozwoju infrastruktury technicznej, wynikają z zasad polityki Państwa w dziedzinie przestrzennego zagospodarowania kraju w perspektywie najbliższych kilkunastu lat. Zasady te określają następujące dokumenty przyjęte na szczeblu krajowym:

1. „Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju” przyjęta w dniu 28.12.2000 r. przez Radę Ministrów.
2. „Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2001 - 2006” przyjęta w dniu 28.12.2000 r. przez Radę Ministrów w tym Narodowa strategia ochrony środowiska.
3. III Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2007-2010. Rada Ministrów, Warszawa, 2003.
4. Program „Ekologiczny Rozwój Kraju” stanowiący integralną część Strategii Gospodarczej Rządu „Przedsiębiorczość - Rozwój - Praca. Infrastruktura - klucz do rozwoju” przyjętej przez RM 29 stycznia 2002 r.
5. „Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych” Ministerstwo Środowiska Warszawa, grudzień 2003r.
6. „Program wyposażenia stosownie do wymagań dyrektywy 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych: aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków dostosowany do warunków zamknięcia negocjacji i jego transpozycja do statystyki państwowej”, Instytut Ochrony Środowiska, lipiec 2002, wrzesień 2002.
7. „Plan implementacyjny i finansowy dla Dyrektywy 91/271/EWG z dnia 21.05.1991 dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych”. Ministerstwo Środowiska, Warszawa marzec 2001
8. Kontrakt Wojewódzki z czerwca 2001 r. wraz z aneksami.
9. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego na lata 2004 - 2006 (ZPORR) i Uzupełnienie ZPORR - wersja z dnia 6 maja 2003 r. oraz projekt z grudnia 2003 r.

Kierunki i zasady rozwoju gminy Jakubów wynikające z Planu Rozwoju Lokalnego wpisują się w „Strategię Rozwoju gminy Jakubów” w której do głównych zadań w rozwoju infrastruktury zaliczono:

- Dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej w ośrodku gminnym Jakubów. Budowa oczyszczalni ścieków dla wsi o dużej koncentracji ludności
- Rozbudowa i modernizacja dróg gminnych
- Budowa i modernizacja chodników
- Budowa wodociągów

6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY JAKUBÓW

Wskaźniki oddziaływania to długofalowe konsekwencje zrealizowanych inwestycji wykraczających poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Dla przejrzystości ujęto tylko te wskaźniki, które będą miały wpływ na szeroko rozumiany rozwój gospodarczy gminy, poprawę stanu środowiska oraz wzrostu standardu życia mieszkańców.

Wskaźniki mierzalne:

- powstanie gospodarstw agroturystycznych 10 sztuk
- ilość nowych miejsc pracy – 10
- ilość wybudowanych i zmodernizowanych dróg w km
- ilość wybudowanych chodników mb
- ilość wybudowanej sieci kanalizacyjnej w mb
- ilość wybudowanej sieci wodociągowej w mb
- ilość wybudowanych i zmodernizowanych oczyszczalni ścieków
- ilość wybudowanych i zmodernizowanych stacji uzdatniania wody
- ilość wdrożonych programów inicjujących rozwój gospodarczy gminy

Wskaźniki niemierzalne

- poprawa warunków życia mieszkańców gminy,
- zwiększenie lokalnego potencjału rozwojowego
- zmniejszenie dysproporcji rozwojowych między obszarami gminy a terenami rozwiniętych obszarów Polski jak i Unii Europejskiej poprzez zapewnienie mieszkańcom dostępu do podstawowej infrastruktury technicznej i społecznej o równym standardzie
- poprawa stanu środowiska naturalnego
- aktywizacja społeczna i ekonomiczna mieszkańców gminy,
- dostosowanie obszarów gminy do nowych inicjatyw gospodarczych

7. Plan finansowy na lata 2004 – 2006

2004 - 2006	
Ogólna kwota finansowa 100%	7 459 000,00
Środki finansowe gminy 25%	1 864 750,00
Środki finansowe z Funduszy Strukturalnych 75%	5 594 250,00

8. System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego gminy Jakubów

Przygotowanie większości projektów przewidzianych do realizacji w latach 2004 – 2006 wymaga wielu działań wstępnych tj.: wykonania wszystkich niezbędnych projektów (budowlano – wykonawczych) oraz kosztorysów inwestorskich, wszystkich niezbędnych uzgodnień i uzyskania pozwoleń na budowę. Zakładając uzyskanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej stwierdzić należy, że nie powinno być przeszkód w ich realizacji.

Wdrażaniem Planu Rozwoju Lokalnego zajmować się będzie bezpośrednio Samorząd Gminy: Rada Gminy oraz Wójt. Jednak dla realizacji niektórych zadań konieczna będzie współpraca z władzami powiatowymi i regionalnymi oraz sektorem prywatnym (partnerstwo publiczno – prawne). Celem Samorządu będzie również zaangażowanie w realizację Planu – na zasadach partnerstwa – działających na terenie gminy organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz instytucji kultury.

Prace związane z wdrożeniem projektów współfinansowanych ze środków UE, dla których beneficjentem końcowym będzie Urząd Gminy, będą prowadzone przez zespół powołany w Gminie. W trakcie prac zespół będzie mógł wykorzystać doświadczenia uzyskane przez realizację projektów dofinansowanych z programu SAPARD. Zespół odpowiedzialny będzie za przygotowanie i przeprowadzenie wszystkich zadań związanych z wdrożeniem projektu: przygotowanie procedur przetargowych, monitoring rezultatów w fazie budowy i po jej zakończeniu. Wybór wykonawcy nastąpi zgodnie z wymogami Unii Europejskiej.

9. Sposoby monitorowania i oceny Planu Rozwoju Lokalnego gminy Jakubów

Monitoring Planu Rozwoju Lokalnego dotyczyć będzie przede wszystkim kontroli realizacji zadań inwestycyjnych i projektów rozwojowych oraz planowanych wskaźników produktów i rezultatów poszczególnych inwestycji. Monitoring odnosi się głównie do zadań realizowanych w ramach Planu Rozwoju Lokalnego. Monitoring ma służyć:

- ocenie postępu realizacji konkretnych projektów inwestycyjnych a przez to stanu realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy na lata 2004-2006;
- weryfikacji zgodności osiągniętych produktów, rezultatów i osiągnięć z założonymi celami;
- korygowaniu działań, w tym strategii, jeśli nie przynoszą zamierzonych efektów lub jeśli nastąpią zmiany w otoczeniu obszaru objętego Planem Rozwoju Lokalnego;
- ocenie efektywności wykorzystania posiadanych środków pieniężnych;
- wczesnej diagnozie trudności mogących mieć wpływ na realizowane inwestycje, zwłaszcza terminowości ich zakończenia.

W gminie nie ma obecnie wyodrębnionej jednostki/referatu do monitorowania efektów prowadzonych inwestycji.

Przyjmuje się, że kontrolę postępów prac prowadzić będzie pracownik właściwego referatu wyznaczony przez wójta gminy. Monitoring polegać będzie m.in. na przygotowywaniu okresowych, rocznych oraz końcowych raportów w trakcie trwania inwestycji. Realizacja tych zadań kontrolowana będzie również przez właściwe jednostki Urzędu Wojewódzkiego oraz inne instytucje zaangażowane w realizację konkretnego programu.

9.1. SPOSOBY OCENY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.

Ocena Planu Rozwoju Lokalnego ma służyć przede wszystkim oszacowaniu osiągnięcia wskaźników oddziaływania, czyli długotrwałych efektów poszczególnych projektów, przez to całego Planu Rozwoju Lokalnego. Ma odpowiedzieć na pytanie o trafność planowanych / przeprowadzonych / zakończonych działań w odniesieniu do potrzeb. Ocenić efekty i korzyści z ich wdrożenia, a także ich wpływ na kwestie horyzontalne. Dokonanie oceny jest obowiązkiem beneficjenta końcowego projektu czyli gminy Jakubów.

Dla oceny programów, których częścią są projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, rozróżnia się następujące typy ocen:

- *ex-ante* (przed realizacją programu). Uznać można, że ocenę taką przeprowadzono na etapie przygotowywania Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Jakubów. Harmonogram inwestycji sporządzono bowiem w oparciu o lokalne potrzeby oraz plany rozwojowe gminy.
- *mid-term* (w połowie okresu realizacji). W odniesieniu do Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2006 nie przewiduje się oceny w połowie okresu realizacji, gdyż zakończenie większych inwestycji zaplanowano na rok 2006. Ocena taka zostanie sporządzona w przypadku zaistnienia takiego obowiązku.
- *ex-post* (na zakończenie programu). W jej ramach przewiduje się, że po zakończeniu danego projektu - przez dwa kolejne lata, w systemie rocznym sporządzane będą raporty celem weryfikacji rzeczywistych i planowanych wskaźników oddziaływania.
- *on-going* (bieżąca). Ocenie tej podlegać będą poszczególne projekty w trakcie ich realizacji.

Raporty z oceny Planu Rozwoju Lokalnego oraz poszczególnych projektów sporządzane będą zgodnie z zaleceniami Unii Europejskiej oraz ewentualnie innych instytucji zaangażowanych w realizację konkretnego programu.

9.2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Czynnikami gwarantującym osiągnięcie planowanych efektów w wyniku realizacji określonych inwestycji będzie współpraca sektora publicznego z sektorem prywatnym oraz organizacjami pozarządowymi. Celem samorządu będzie zaangażowanie w/w instytucji – które mogą np. zarządzać projektami po ich zakończeniu - w realizację przedsięwzięć na zasadzie partnerstwa, a w wielu przypadkach również w roli współfinansującego określone zadanie. Partnerstwo publiczno-prywatne dotyczyć będzie zwłaszcza przedsięwzięć nie związanych z infrastrukturą techniczną, jak np. zagospodarowanie turystyczne okolic jeziora Torfowisko. Aktualnie, problemem jest brak zatwierdzonych dokumentów prawnych regulujących kwestie partnerstwa publiczno – prywatnego.

9.3. *Public Relations* planu rozwoju lokalnego

Główną instytucją odpowiedzialną za promocję Planu Rozwoju Lokalnego za informacje i promocję działań realizowanych w ramach PRL i samego planu będzie

Urząd Gminy Jakubów. Wszelkie materiały promocyjne powinny określać m.in. cele realizacji poszczególnych zadań w ramach planu, planowane wskaźniki osiągnięć oraz źródła finansowania projektów. Sposoby promocji inwestycji współfinansowanych z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej reguluje Rozporządzenie Komisji Europejskiej Nr 1159/2000 z dnia 30.05.2000 roku w sprawie „Zasad informowania i promocji projektów współfinansowanych z Funduszy Strukturalnych”.

Celem działań związanych z promocją Planu Rozwoju Lokalnego jest dotarcie do jak najszerszej grupy beneficjentów działań podejmowanych w ramach planu a także instytucji mogących być partnerami w realizacji inwestycji. Grupami tymi są:

- beneficjenci projektów / mieszkańcy gminy Jakubów
- środowisko przedsiębiorców;
- organizacje pozarządowe;
- partnerzy społeczni.

W ramach promocji Planu Rozwoju Lokalnego podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

- strona internetowa Urzędu Gminy w Jakubów na której znajdzie się Plan Rozwoju Lokalnego,
- ulotki/ biuletyny informacyjne dla beneficjentów (poświęcone wybranym projektom);
- spotkania z potencjalnymi partnerami społeczno – gospodarczymi w projektach;
- publikacje w prasie (w przypadku wybranych projektów).